

II

*(Komunikatai)*EUROPOS SAJUNGOS INSTITUCIJŲ, ĮSTAIGŲ IR ORGANŲ PRIIMTI
KOMUNIKATAI

EUROPOS KOMISIJA

Komisijos Komunikatas**Valstybės pagalbos moksliniams tyrimams, plėtrai ir inovacijoms sistema**

(2022/C 414/01)

Įvadas

1. Siekiant, kad dėl valstybės subsidijų nebūtų iškraipyta konkurencija arba nekiltų grėsmė, kad ji bus iškraipyta, ir nebūtų daromas poveikis valstybių narių tarpusavio prekybai, Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – Sutartis) 107 straipsnio 1 dalyje nustatytas valstybės pagalbos draudimo principas. Vis dėlto tam tikrais atvejais tokia pagalba gali būti suderinama su bendrąja rinka remiantis Sutarties 107 straipsnio 2 ir 3 dalimis.
2. Šią sistemą sudaro gairės, grindžiamos Komisijos atliktu pagalbos moksliniams tyrimams, plėtrai ir inovacijoms (toliau – MTPI) skatinti pagal Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punktą suderinamumo vertinimu. Pagal Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punktą pagalbos priemonė gali būti pripažinta suderinama su vidaus rinka, jei tenkinamos dvi sąlygos: viena pozityvioji ir viena negatyvioji. Pozityvioji sąlyga yra reikalavimas, kad pagalba skatintų ekonominės veiklos plėtrą. Negatyvioji sąlyga yra reikalavimas, kad pagalba netrikdytų prekybos sąlygų taip, kad prieštarautų bendram interesui.
3. Nors visuotinai pripažįstama, kad konkurencingos rinkos paprastai yra veiksmingos kainų, produkcijos ir išteklių naudojimo požiūriu, rinkos nepakankamumo atveju ⁽¹⁾, siekiant sudaryti palankesnes sąlygas tam tikros ekonominės veiklos, kuri be pagalbos nebūtų plėtojama arba būtų plėtojama ne tokiu pačiu tempu ar tokiais pačiomis sąlygomis, plėtrai arba ją paskatinti, gali būti reikalinga valstybės intervencija, kuri tokiu būdu prisidėtų prie pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo. MTPI atveju rinkos nepakankamumas gali atsirasti, pavyzdžiui, dėl to, kad rinkos dalyviai nebūtinai atsižvelgia į platesnio masto teigiamą poveikį Europos ekonomikai arba tai daro spontaniškai, mano, kad pasiekti teigiamą ekonominį rezultatą yra pernelyg rizikinga, ir todėl be valstybės pagalbos vykdytų MTPI veiklą tokiu mastu, kuris visuomenės požiūriu yra per mažas. Analogiškai, be valstybės pagalbos MTPI projektai gali susidurti su nepakankamos galimybės gauti finansavimą problema dėl asimetriškos informacijos arba su įmonių veiksmų koordinavimo problemomis.

(¹) Terminas „rinkos nepakankamumas“ reiškia tokias situacijas, kai nėra tikėtina, kad rinkos pačios vienos pasieks veiksmingų rezultatų.

4. Todėl valstybės pagalba gali būti būtina siekiant padidinti MTPI mastą tais atvejais, kai rinka pati savaime nepasiekia veiksmingo rezultato, ir taip skatinti tam tikros ekonominės veiklos plėtrą. MTPI sistema taikoma visoms technologijoms ⁽²⁾, pramonės šakoms ir sektoriams, siekiant užtikrinti, kad taisyklėse nebūtų iš anksto nustatyta, kurie mokslinių tyrimų būdai padėtų sukurti naujų produktų, procesų ir paslaugų sprendimų ir jos neiškraipytų rinkos dalyvių paskatų kurti novatoriškus technologinius sprendimus net ir esant didelei rizikai. Be to, pagal MTPI sistemą teikiama parama taip pat gali būti prisidedama prie tvaraus atsivavimo po didelių ekonomikos sutrikimų užtikrinimo ir pastangų didinti Sąjungos socialinį ir ekonominį atsparumą rėmimo. Pagalba MTPI taip pat greičiausiai turės didesnę teigiamą poveikį nei nauda vien pagalbos gavėjui, kuriam teikiama pagalba.
5. Valstybės pagalba MTPI, be kita ko, gali turėti teigiamą poveikį, nustatytą tokiais Sąjungos tikslais ar strategijomis, kaip Europos žalioji kursas ⁽³⁾, Skaitmeninė strategija ⁽⁴⁾, Skaitmeninis dešimtmetis ⁽⁵⁾ ir Europos duomenų strategija ⁽⁶⁾, nauja Europos pramonės strategija ⁽⁷⁾ ir atnaujinta jos versija ⁽⁸⁾, priemonė „NextGenerationEU“ ⁽⁹⁾, Europos sveikatos sąjungos ⁽¹⁰⁾ strategija, nauja Europos mokslinių tyrimų ir inovacijų erdvės ⁽¹¹⁾ strategija, naujas Žiedinės ekonomikos veiksmų planas ⁽¹²⁾, arba Sąjungos tikslu iki 2050 m. neutralizuoti poveikį klimatui. Europos žaliojo kurso komunikate Komisija pabrėžia, kad „[s]iekiant Europos žaliojo kurso tikslų itin svarbios naujos technologijos, tvarūs sprendimai ir ardomosios inovacijos“.
6. Neseniai priimtame Europos mokslinių tyrimų ir inovacijų erdvės komunikate nurodoma, kad moksliniai tyrimai ir inovacijos yra viena iš pagrindinių varomųjų jėgų, skatinančių Europos atsivavimą ir spartinančių žaliąją bei skaitmeninę pertvarką. Komunikatu siekiama didinti Europos mokslinių tyrimų ir inovacijų sistemos veiksmingumą, kompetencijos išteklius bei poveikį ir remti inovacijas. Tuo tikslu Komisija pasiūlė valstybėms narėms dar kartą patvirtinti 3 % ES BVP sudarančių investicijų į mokslinius tyrimus ir plėtrą ⁽¹³⁾ tikslą ir jį atnaujinti, kad būtų atsižvelgta į naujus ES prioritetus, įskaitant naują 1,25 % ES BVP sudarančių viešųjų pastangų tikslą, kurį, koordinuojant ES lygmeniu, valstybės narės turi pasiekti iki 2030 m., kad būtų pritrauktos ir paskatintos privačios investicijos.

⁽²⁾ Be kita ko, taisyklėmis siekiama remti MTPI skaitmeninimo veiklos tikslais. Pagal šią sistemą tai suprantama kaip pasitelkiant elektroninius prietaisus ir (arba) sistemas diegiamos naujoviškos technologijos, kuriomis sudaromos sąlygos didinti produktų funkcionalumą, plėtoti internetines paslaugas, modernizuoti procesus arba pereiti prie verslo modelių, pagrįstų finansinio tarpininkavimo prekių gamybos ir paslaugų teikimo srityje atsisakymu, ir galiausiai daryti permainas lemiantį poveikį. Pagal šią sistemą MTPI skaitmeninimo veiklos tikslais atitinka valstybės pagalbos skyrimo reikalavimus, išskyrus atvejus, kai tai yra tik atnaujinimo investicijos, kurių atveju kyla abejonių dėl pagalbos būtinumo ir skatinamojo poveikio.

⁽³⁾ 2019 m. gruodžio 11 d. Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Europos Vadovų Tarybai, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Europos žalioji kursas“ (COM(2019) 640 *final*).

⁽⁴⁾ 2020 m. vasario 19 d. Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Europos skaitmeninės ateities formavimas“ (COM(2020) 67 *final*).

⁽⁵⁾ 2021 m. kovo 9 d. Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „2030 m. skaitmeninės politikos kelrodis: Europos skaitmeninio dešimtmečio kelias“ (COM(2021) 118 *final*).

⁽⁶⁾ 2020 m. vasario 19 d. Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Europos duomenų strategija“ (COM(2020) 66 *final*).

⁽⁷⁾ 2020 m. kovo 10 d. Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Europos Vadovų Tarybai, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Nauja Europos pramonės strategija“ (COM(2020) 102 *final*).

⁽⁸⁾ 2021 m. gegužės 5 d. Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Europos Vadovų Tarybai, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Naujosios 2020 m. pramonės strategijos atnaujinimas. Bendrosios rinkos stiprinimas siekiant Europos ekonomikos atsivavimo“ (COM(2021) 350 *final*).

⁽⁹⁾ 2020 m. gegužės 27 d. Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Europos Vadovų Tarybai, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Proga Europai atsivauti ir paruošti dirvą naujai kartai“ (COM(2020) 456 *final*).

⁽¹⁰⁾ 2020 m. lapkričio 11 d. Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Europos Vadovų Tarybai, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Europos sveikatos sąjungos kūrimas: ES atsparumo tarpvalstybinėms grėsmėms sveikatai didinimas“ (COM(2020) 724 *final*).

⁽¹¹⁾ 2020 m. rugsėjo 30 d. Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Nauja Europos mokslinių tyrimų ir inovacijų erdvė“ (COM(2020) 628 *final*).

⁽¹²⁾ 2020 m. kovo 11 d. Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Naujas žiedinės ekonomikos veiksmų planas, kuriuo siekiama švaresnės ir konkurencingesnės Europos“ (COM(2020) 98 *final*).

⁽¹³⁾ Šis tikslas buvo patvirtintas 2020 m. gruodžio 1 d. Tarybos (Konkurencingumas) išvadose.

7. Komunikatuose „Europos skaitmeninės ateities formavimas“ ir „Europos duomenų strategija“ nurodyta, jog reikia „užtikrinti skaitmeninius sprendimus, padėsiančius Europai savarankiškai siekti skaitmeninės transformacijos, nešančios naudą žmonėms ir atitinkančios mūsų vertybes“.
8. Naujoje Europos pramonės strategijoje nurodyta, kad Europai reikia mokslinių tyrimų bei technologijų ir stiprios bendrosios rinkos, „kuri pašalintų kliūtis ir sumažintų biurokratizmą.“ Joje pripažįstama, kad „didesnės investicijos į mokslinius tyrimus, inovacijas, diegimą ir naujausią infrastruktūrą padės šiame procese kurti naujus gamybos procesus ir darbo vietas“.

1. Taikymo sritis ir apibrėžtys

1.1. Taikymo sritis

9. Šioje sistemoje nustatyti principai taikomi visuose Sutarties reglamentuojamuose sektoriuose teikiamai valstybės pagalbai MTPI ⁽¹⁴⁾. Todėl ji taikoma tiems sektoriams, kuriems galioja specialios Sąjungos valstybės pagalbos taisyklės, jeigu tokiose specialiose taisyklėse nenustatyta kitaip.
10. Sąjungos finansavimas, kurį centralizuotai valdo Sąjungos institucijos, agentūros, bendrosios įmonės ar kitos įstaigos ir kuris nėra tiesiogiai ar netiesiogiai kontroliuojamas valstybių narių ⁽¹⁵⁾, nėra valstybės pagalba. Tais atvejais, kai toks Sąjungos finansavimas skiriamas kartu su valstybės pagalba, nustatant, ar laikomasi pranešimo ribų ir didžiausio pagalbos intensyvumo reikalavimų, bus atsižvelgiama tik į pastarąją, o taikant šią sistemą bus vertinamas tik pastarosios suderinamumas.
11. Į šios sistemos taikymo sritį nepatenka sunkumų patiriančioms įmonėms skirta pagalba MTPI, kaip šios sistemos taikymo tikslais apibrėžta Bendrijos gairėse dėl valstybės pagalbos sunkumus patiriančioms įmonėms sanuoti ir restruktūrizuoti ⁽¹⁶⁾ su daliniais ar kitais pakeitimais.
12. Vertindama pagalbą MTPI, skirtą pagalbos gavėjui, neįvykdžiusiam vykdomojo rašto sumoms susigrąžinti, kuris išduotas Komisijai priėmus sprendimą, kuriuo pripažįstama, kad pagalba yra neteisėta ir nesuderinama su vidaus rinka, Komisija atsižvelgs į pagalbos sumą, kuri dar nesugrąžinta ⁽¹⁷⁾.

1.2. Pagalbos priemonės, kurioms taikoma sistema

13. Komisija nustatė keletą MTPI priemonių, kurioms teikiama valstybės pagalba konkrečiomis sąlygomis gali būti laikoma suderinama su vidaus rinka, – tai:
 - (a) **pagalba MTP projektams**, kai remiama mokslinių tyrimų projekto dalis priskiriama fundamentinių ir taikomųjų tyrimų kategorijoms, kurių pastarąją galima išskaidyti į pramoninius tyrimus ir eksperimentinę plėtrą ⁽¹⁸⁾. Tokia pagalba daugiausia siekiama pašalinti rinkos nepakankamumą, susijusį su teigiamu poveikiu išorei (žinių sklaida), bet taip pat galima išspręsti rinkos nepakankamumo problemą, kurią lėmė nepakankama ir asimetriška informacija arba (daugiausia bendradarbiavimo projektuose) koordinavimo problemos;
 - (b) **pagalba galimybių studijoms**, susijusioms su MTP projektais, kuria siekiama įveikti rinkos nepakankamumą, visų pirma susijusį su nepakankama ir asimetriška informacija;

⁽¹⁴⁾ Ši sistema netaikoma lengvatinių pajamų iš patentų apmokestinimo tvarkai.

⁽¹⁵⁾ Įskaitant finansavimą, teikiamą pagal programą „Europos horizontas“ arba Skaitmeninės Europos programą.

⁽¹⁶⁾ Komisijos komunikatas „Bendrijos gairės dėl valstybės pagalbos sunkumus patiriančioms įmonėms sanuoti ir restruktūrizuoti“ (OL C 244, 2004 10 1, p. 2).

⁽¹⁷⁾ Žr. 1995 m. rugsėjo 13 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimą *TWD Textilwerke Deggendorf GmbH prieš Komisiją*, sujungtos bylos T-244/93 ir T-486/93, ECLI:EU:T:1995:160.

⁽¹⁸⁾ Komisijos nuomone, naudinga išlaikyti įvairias MTP veiklos kategorijas, nepaisant to, kad tokia veikla gali būti įgyvendinama ne linijiniu, o interaktyviu būdu.

- (c) **mokslinių tyrimų infrastruktūros statymo ir atnaujinimo pagalba**, kuria daugiausia siekiama pašalinti rinkos nepakankamumą, atsirandantį dėl koordinavimo sunkumų ir nepakankamos bei asimetriškos informacijos. Novatoriškiems moksliniams tyrimams vis dažniau reikia aukštos kokybės mokslinių tyrimų infrastruktūros, nes ji pritraukia pasaulinio lygio talentingus specialistus ir yra labai svarbi, pavyzdžiui, plėtojant informacines ir ryšių technologijas bei bazines didelio poveikio technologijas⁽¹⁹⁾. Dėl didelių išankstinių investicinių išlaidų, susijusių su naujausių mokslinių priemonių ir įrenginių, naudojamų ankstyvojo etapo mokslinių tyrimų veiklai (daugiausia mokslininkų bendruomenės), įsigijimu, dažnai neįmanoma rasti reikalingo finansavimo rinkoje;
- (d) **bandymų ir eksperimentų infrastruktūros statymo ir atnaujinimo pagalba** daugiausia siekiama įveikti rinkos nepakankamumą, atsirandantį dėl nepakankamos ir asimetriškos informacijos arba netinkamo koordinavimo. Naujausios bandymų ir eksperimentų infrastruktūros statymui arba atnaujinimui reikia didelių išankstinių investicinių išlaidų, todėl dėl jų, taip pat ir dėl to, kad klientų bazė nėra aiški, gali būti sunku gauti finansavimą. Galimybė naudotis viešosiomis lėšomis finansuojama bandymų ir eksperimentų infrastruktūra turėtų būti suteikta skaidriai, be diskriminacijos ir rinkos sąlygomis keliems naudotojams. Siekiant naudotojams sudaryti palankesnes sąlygas naudotis bandymų ir eksperimentų infrastruktūra, jiems taikomi naudotojo mokesčiai gali būti sumažinti pagal kitas šios sistemos, Reglamento (ES) Nr. 651/2014⁽²⁰⁾ arba *De minimis* pagalbos reglamento⁽²¹⁾ nuostatas.
- (e) **pagalba inovacijų veiklai**, kuria daugiausia siekiama pašalinti rinkos nepakankamumą, susijusį su teigiamu poveikiu išorei (žinių sklaida), koordinavimo sunkumais ir, kiek mažesniu mastu, asimetriška informacija. Kalbant apie mažąsias ir vidutines įmones (toliau – MVĮ), tokia inovacijų pagalba gali būti skiriama patentams ir kitam nematerialiajam turtui gauti, patvirtinti ir apsaugoti, aukštos kvalifikacijos darbuotojams komandiruoti, taip pat inovacijų konsultacinėms paslaugoms ir paramos paslaugoms, pavyzdžiui, mokslinių tyrimų ir žinių sklaidos organizacijų, mokslinių tyrimų infrastruktūros, bandymų ir eksperimentų infrastruktūros arba inovacijų klasterių teikiamoms paslaugoms, pirkti;
- (f) **procesų ir organizacinių inovacijų diegimo pagalba**, kuria daugiausia siekiama pašalinti rinkos nepakankamumą, susijusį su teigiamu poveikiu išorei (žinių sklaida), koordinavimo sunkumais ir, kiek mažesniu mastu, asimetriška informacija. Šios pagalbos priemonės gali būti skiriamos daugiausia MVĮ. Pagalba didelėms įmonėms yra suderinama su vidaus rinka tik tuo atveju, jei jos veiksmingai bendradarbiauja su bent viena MVĮ remiamos veiklos srityje.
- (g) **pagalba inovacijų klasteriams**, kuria siekiama įveikti su koordinavimo problemomis susijusį rinkos nepakankamumą, dėl kurio tampa sunkiau kurti klasterius arba apribojama sąveika ir žinių srautai klasterių viduje ir tarp jų. Valstybės pagalba būtų galima padėti išspręsti šią problemą, pirma, remiant investicijas į atviras ir bendrai naudojamas inovacijų klasteriams skirtas infrastruktūras, ir, antra, remiant klasterių veiklą, siekiant skatinti bendradarbiavimą, tinklų kūrimą ir mokymąsi. Klasteriams skirtą veiklos pagalbą valstybė narė turėtų tinkamai pagrįsti, ypač jei jos trukmė viršija dešimt metų. Mokesčiai už naudojamą inovacijų klasterio priemonėmis ir dalyvavimą inovacijų klasterio veikloje turi atitikti rinkos kainą arba atitikti jos sąnaudas (įskaitant pagrįstą maržą). Siekiant sudaryti palankesnes sąlygas naudotis inovacijų klasterio priemonėmis arba dalyvauti jo veikloje, prieiga gali būti siūloma mažesnėmis kainomis, laikantis kitų šios sistemos arba Reglamento (ES) Nr. 651/2014⁽²²⁾ nuostatų arba *De minimis* pagalbos reglamento⁽²³⁾ taisyklių, taikomų inovacijų klasterio teikiamų paslaugų naudotojams.

⁽¹⁹⁾ Bazinės didelio poveikio technologijos apibrėžtos ir nustatytos Komisijos komunikate „Europos didelio poveikio technologijų strategija – ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo skatinimo priemonė“ (COM(2012) 341 *final*, 2012 6 26).

⁽²⁰⁾ 2014 m. birželio 17 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 651/2014, kuriuo tam tikrų kategorijų pagalba skelbiama suderinama su vidaus rinka taikant Sutarties 107 ir 108 straipsnius (OL L 187, 2014 6 26, p. 1).

⁽²¹⁾ 2013 m. gruodžio 18 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 1407/2013 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai (OL L 352, 2013 12 24, p. 1).

⁽²²⁾ 2014 m. birželio 17 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 651/2014, kuriuo tam tikrų kategorijų pagalba skelbiama suderinama su vidaus rinka taikant Sutarties 107 ir 108 straipsnius (OL L 187, 2014 6 26, p. 1).

⁽²³⁾ 2013 m. gruodžio 18 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 1407/2013 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai (OL L 352, 2013 12 24, p. 1).

14. Pagal Sutarties 108 straipsnio 3 dalį valstybės narės privalo pranešti apie MTPI pagalbą, išskyrus priemones, kurios tenkina bendrosios išimties reglamente, kurį Komisija priėmė pagal Tarybos reglamento (ES) Nr. 2015/1588 ⁽²⁴⁾ 1 straipsnį, nustatytas sąlygas.
15. Šioje sistemoje pateikiami MTPI pagalbos schemų ir individualios pagalbos, kurioms taikomas pranešimo reikalavimas ir kurios turi būti vertinamos remiantis Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punktu, suderinamumo kriterijai ⁽²⁵⁾.

1.3. Apibrėžtys

16. Šioje sistemoje vartojamų terminų apibrėžtys:
- (a) **ad hoc pagalba** – ne pagal pagalbos schemą skirta pagalba;
 - (b) **pagalba** – bet kokia priemonė, atitinkanti Sutarties 107 straipsnio 1 dalyje nustatytus kriterijus;
 - (c) **pagalbos intensyvumas** – bendra pagalbos suma prieš mokesčių ar kitokios rinkliavos atskaitymą, išreikšta tinkamų finansuoti išlaidų procentine dalimi. Jeigu pagalba skiriama kita forma nei subsidija, pagalbos suma yra pagalbos subsidijos ekvivalentas. Keliomis dalimis mokama pagalba diskontuojama iki jos vertės skyrimo dieną. Tuo tikslu taikytina palūkanų norma ⁽²⁶⁾ yra pagalbos skyrimo dieną taikoma diskonto norma. Pagalbos intensyvumas skaičiuojamas kiekvienam pagalbos gavėjui;
 - (d) **pagalbos schema** – aktas, pagal kurį, netaikant kitų įgyvendinimo priemonių, bendrai ir abstrakčiai jame apibrėžtomis įmonėms gali būti skiriama individuali pagalba, ar aktas, pagal kurį vienai arba kelioms įmonėms gali būti skiriama su konkrečiu projektu nesusijusi pagalba;
 - (e) **taikomieji tyrimai** – pramoniniai tyrimai, eksperimentinė plėtra arba šių dviejų veiklų derinys;
 - (f) **ištiesiosios rankos principas** (įprastos rinkos sąlygos) – principas, pagal kurį sutarties šalių sandorio sąlygos nesiskiria nuo sąlygų, kuriomis sandorį būtų sudariusios nepriklausomos įmonės, ir nėra jokių slapto susitarimo elementų. Bet kuris sandoris, sudarytas taikant atvirą, skaidrią ir nediskriminacinę procedūrą, laikomas atitinkančiu ištiesiosios rankos principą;
 - (g) **pagalbos skyrimo diena** – data, kai pagalbos gavėjui pagal taikomą nacionalinį teisinį režimą suteikiama juridinė teisė gauti pagalbą;
 - (h) **veiksmingas bendradarbiavimas** – ne mažiau kaip dviejų nepriklausomų šalių tarpusavio bendradarbiavimas siekiant keistis žiniomis ar technologija arba pasiekti bendrą tikslą dalijantis darbu, kai šalys bendrai apibrėžia bendradarbiavimo projekto aprėptį ir dalijasi jo rizika bei rezultatais. Viena ar kelios šalys gali padengti visas projekto išlaidas ir taip apsaugoti kitas šalis nuo jo finansinės rizikos. Pagal sutartį vykdomi moksliniai tyrimai ir mokslinių tyrimų paslaugų teikimas nelaisvomis bendradarbiavimo formomis;
 - (i) **vertinimo planas** – vienai ar kelioms pagalbos schemoms taikomas dokumentas, kuriame nurodoma bent tokia informacija: vertintini tikslai, vertinimo klausimai, rezultatų rodikliai, numatomas vertinimo atlikimo metodas, duomenų rinkimo reikalavimai, siūlomas vertinimo laikas, įskaitant tarpinės ir galutinės vertinimo ataskaitų pateikimo datas, vertinimą atliksiančios nepriklausomos įstaigos arba jos vykdomai atrankai taikysimų kriterijų aprašymas ir vertinimo rezultatų viešinimo sąlygos;

⁽²⁴⁾ 2015 m. liepos 13 d. Tarybos reglamentas (ES) 2015/1588 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo kai kurioms horizontalios valstybės pagalbos rūšims (OL L 248, 2015 9 24, p. 1) su pakeitimais, padarytais 2018 m. lapkričio 26 d. Tarybos reglamentu (ES) 2018/1911 (OL L 311, 2018 12 7, p. 8).

⁽²⁵⁾ Valstybės pagalbos bendriems Europos interesams svarbių projektų vykdymui skatinti, įskaitant pagal Sutarties 107 straipsnio 3 dalies b punktą vertinamą MTPI pagalbą, suderinamumo su vidaus rinka analizės kriterijai yra nustatyti atskirame Komisijos komunikate.

⁽²⁶⁾ Žr. Komisijos komunikatą dėl orientacinių ir diskonto normų nustatymo metodo pakeitimo (OL C 14, 2008 1 19, p. 6).

- (j) **išimtinė plėtra** – mokslinių tyrimų ir plėtros paslaugų, kurių visą naudą gauna tik perkančioji institucija ar perkantysis subjektas ir kuriomis jis gali naudotis vykdydamas savo veiklą su sąlyga, kad jis visiškai už jas atsilygina, viešasis pirkimas;
- (k) **eksperimentinė plėtra** – esamų mokslinių, technologinių, verslo ir kitų atitinkamų žinių ir gebėjimų įgijimas, sujungimas, formavimas ir naudojimas, siekiant bet kurioje srityje, pramonės šakoje ar sektoriuje sukurti naujus arba patobulintus produktus, procesus ar paslaugas, įskaitant skaitmeninius produktus, procesus arba paslaugas (įskaitant skaitmenines pramonės šakas ir technologijas, pavyzdžiui, superkompiuterius, kvantines technologijas, blokų grandinės technologijas, dirbtinį intelektą, kibernetinį saugumą, didžiuosius duomenis ir debesijos arba tinklo paribio technologijas, bet tuo neapsiribojant). Ji taip pat gali apimti, pavyzdžiui, veiklą, kurios tikslas – naujų produktų, procesų ar paslaugų koncepcinis apibrėžimas, planavimas ir dokumentavimas. Eksperimentinė plėtra gali apimti naujų arba patobulintų produktų, procesų ar paslaugų prototipų kūrimą, demonstravimą, bandomųjų vienetų kūrimą, bandymą ir tvirtinimą realias naudojimo sąlygas atitinkančioje aplinkoje, kai pagrindinis tikslas yra labiau techniškai patobulinti produktus, procesus ar paslaugas, kurie nėra iš esmės įtvirtinti. Ji taip pat gali apimti tinkamo komerciškai naudoti prototipo ar bandomojo vieneto kūrimą, jeigu tai yra galutinis komercinis produktas ir jeigu tokį produktą būtų per brangu gaminti vien tam, kad jis būtų pademonstruotas ir patvirtintas. Eksperimentinė plėtra neapima esamų produktų, gamybos linijų, gamybos procesų, paslaugų ir vykdomos kitų rūšių veiklos įprastinių arba periodinių pakeitimų, net jei tokie pakeitimai gali reikšti patobulinimą;
- (l) **galimybių studija** – projekto potencialo vertinimas ir analizė, kuriais siekiama paremti sprendimų priėmimo procesą, objektyviai ir racionaliai atskleidžiant jo stiprybes, silpnybes, galimybes ir grėsmes, taip pat nustatant išteklius, kurių reikia jam įvykdyti, ir galiausiai jo sėkmės perspektyvas;
- (m) **visiškas suteikimas** – visos ekonominės naudos, kurią mokslinių tyrimų organizacijai, mokslinių tyrimų infrastruktūrai arba viešajam pirkėjui teikia intelektinės nuosavybės teisės gavimas, kai pasiekama teisė jomis, ypač nuosavybės ir licencijos teise, nevaržomai naudotis. Tai taip pat gali apimti atvejus, kai mokslinių tyrimų organizacija arba mokslinių tyrimų infrastruktūra (atitinkamai viešasis pirkėjas) nusprendžia sudaryti papildomas sutartis dėl šių teisių, be kita ko, dėl jų licencijų išdavimo bendradarbiavimo partneriui (atitinkamai įmonėms);
- (n) **fundamentiniai tyrimai** – eksperimentinė arba teorinė veikla, vykdoma pirmiausia siekiant gauti naujų žinių apie reiškinio pagrindus ir stebimus faktus, nenumatant tiesioginio tokių žinių komercinio taikymo arba naudojimo;
- (o) **bendrasis subsidijos ekvivalentas** – pagalbos suma, jeigu ta pagalba buvo skirta dotacijos forma, neatskaičius mokesčių ar kitų mokėtinų sumų;
- (p) **aukštos kvalifikacijos darbuotojai** – aukštąjį išsilavinimą ir ne mažesnę kaip penkerių metų reikiamą profesinę patirtį, kuri taip pat gali apimti doktorantūrą, turintys darbuotojai;
- (q) **individuali pagalba** – ne pagal pagalbos schemą skirta pagalba ir pagal pagalbos schemą skirta pagalba, apie kurią reikia pranešti;
- (r) **pramoniniai tyrimai** – suplanuoti moksliniai tyrimai arba labai svarbūs tyrimai, kuriais siekiama įgyti naujų žinių ir gebėjimų, reikalingų naujiems produktams, procesams ar paslaugoms kurti arba esamiems produktams, procesams ar paslaugoms, įskaitant naujus arba patobulintus skaitmeninius produktus, procesus ar paslaugas, reikšmingai patobulinti bet kurioje srityje, pramonės šakoje ar sektoriuje (įskaitant skaitmenines pramonės šakas ir technologijas, pavyzdžiui, superkompiuterius, kvantines technologijas, blokų grandinės technologijas, dirbtinį intelektą, kibernetinį saugumą, didžiuosius duomenis ir debesijos technologijas, bet tuo neapsiribojant). Jie apima sudėtinių sistemų dalių kūrimą ir gali apimti prototipų kūrimą laboratorijos aplinkoje arba aplinkoje, kurioje modeliuojamos sąsajos su esamomis sistemomis, taip pat bandomųjų linijų kūrimą, kai to reikia pramoniniams tyrimams ir visų pirma bendram technologiniam patvirtinimui atlikti;

- (s) **inovacijų konsultacinės paslaugos** – konsultavimas, pagalba ar mokymas žinių perdavimo, nematerialiojo turto nuosavybės teisių įsigijimo, apsaugos ar naudojimo klausimais arba naudojimosi standartais ir jų taikymą reglamentuojančiomis taisyklėmis klausimais, taip pat konsultavimas, pagalba ar mokymas novatoriškų technologijų ir sprendimų (įskaitant skaitmenines technologijas ir sprendimus) diegimo arba naudojimo klausimais;
- (t) **inovacijų klasteriai** (inovacijų grupės) – nepriklausomų šalių (pavyzdžiui, novatoriškų startuolių, mažųjų, vidutinių ir didelių įmonių, taip pat mokslinių tyrimų ir žinių sklaidos organizacijų, mokslinių tyrimų infrastruktūros, bandymų ir eksperimentų infrastruktūros, skaitmeninių inovacijų centrų, ne pelno organizacijų ir kitų susijusių ekonominės veiklos vykdytojų) struktūros arba organizuotos grupės, kurių paskirtis – skatinti inovacinę veiklą ir naujus bendradarbiavimo būdus, pavyzdžiui, skaitmeninėmis priemonėmis, dalijantis įrenginiais, keičiantis žiniomis bei technine patirtimi ir (arba) skatinant tai daryti, veiksmingai prisidedant prie klasterio įmonių ir kitų organizacijų žinių perdavimo, ryšių užmezgimo, informacijos sklaidos ir tarpusavio bendradarbiavimo ⁽²⁷⁾;
- (u) **inovacijų paramos paslaugos** – aprūpinimas biuro plotu, duomenų bankų, debesijos ir duomenų saugojimo paslaugos, bibliotekos paslaugos, rinkotyra, laboratorijos paslaugos, kokybės ženklinimas, bandymai, eksperimentai ir sertifikavimas arba kitos susijusios paslaugos, įskaitant mokslinių tyrimų ir žinių sklaidos organizacijų, mokslinių tyrimų infrastruktūros, bandymų ir eksperimentų infrastruktūros arba inovacijų klasterių teikiamas paslaugas, siekiant plėtoti veiksmingesnius arba technologiškai pažangesnius produktus, procesus ar paslaugas, įskaitant novatoriškų skaitmeninių technologijų ir sprendimų (įskaitant skaitmenines technologijas ir sprendimus) įgyvendinimą;
- (v) **nematerialusis turtas** – turtas, kuris nėra fizinis ar finansinis, kaip antai patento teisės, licencijos, praktinė patirtis arba kitas intelektinis turtas;
- (w) **žinių perdavimas** – bet koks procesas, kuriuo siekiama įgyti, kaupiti ir dalytis aiškiai išreikštomis ir tiesiogiai neišreikštomis žiniomis, įskaitant kvalifikaciją ir kompetenciją, vykdamas tokią ekonominę ir neekonominę veiklą, kaip bendradarbiavimas mokslinių tyrimų srityje, konsultavimas, licencijavimas, komercinės veiklos atskyrimas, leidyba ir mokslininkų bei kitų šioje veikloje dalyvaujančių darbuotojų judumas. Be mokslinių ir technologinių žinių, tai apima ir kitokias žinias, pavyzdžiui, žinias, kaip naudotis standartais ir jų taikymą reglamentuojančiomis taisyklėmis, žinias apie realią veiklos aplinką atitinkančias sąlygas ir organizacinių inovacijų diegimo metodus, taip pat su nematerialiojo turto nustatymu, įsigijimu, apsauga, gynimu ir naudojimu susijusių žinių valdymą;
- (x) **didelės įmonės** – įmonės, neatitinkančios mažųjų ir vidutinių įmonių apibrėžties;
- (y) **grynosios papildomos išlaidos** – remiamo projekto ar veiklos tikėtinos grynosios dabartinės vertės ir perspektyvios investicijos, kurią pagalbos gavėjas būtų daręs priešingu atveju, jei pagalba nebūtų suteikta, skirtumas;
- (z) **organizacinių inovacijų diegimas** ⁽²⁸⁾ – naujo organizacinio metodo taikymas įmonės lygmeniu (grupės lygmeniu konkrečiame EEE pramonės sektoriuje), organizuojant darbo vietas arba išorės santykių srityje, be kita ko, panaudojant naujas arba novatoriškas skaitmenines technologijas. Ši apibrėžtis neapima pakeitimų, paremtų įmonėje jau taikomais organizaciniais metodais, valdymo strategijos pakeitimų, susijungimo ir įsigijimo, procesų nebetaikymo, paprasto kapitalo pakeitimo arba padidinimo, pakeitimų, susijusių tik su gamyklos kainų kitimu, gamybos pagal užsakymą, lokalizavimo, reguliarių sezoninių ir kitų cikliškų pakeitimų, prekybos naujais arba reikšmingai patobulintais gaminiais;
- (aa) **išlaidos personalui** – išlaidos atitinkamam projektui arba veiklai vykdyti įdarbintiems mokslininkams, technikams ir kitiems pagalbiniais darbuotojams;

⁽²⁷⁾ Skaitmeninių inovacijų centrai (įskaitant Europos skaitmeninių inovacijų centrus, remiamus pagal centralizuotai valdomą Skaitmeninės Europos programą), kurių tikslas – skatinti pramonės subjektus (visų pirma MVI) ir viešojo sektoriaus organizacijas plačiai įsisavinti tokias skaitmenines technologijas, kaip dirbtinis intelektas, itin našios kompiuterinės sistemos ir kibernetinio saugumo technologijos, bet jomis neapsiribojant, galėtų patys būti laikomi inovacijų klasteriu pagal šios sistemos apibrėžimą, priklausomai nuo konkrečių skaitmeninių inovacijų centro siekiamų tikslų arba atliekamos veiklos ir (arba) turimų funkcinių galimybių.

⁽²⁸⁾ Organizacinių inovacijų diegimas taip pat gali apimti socialinių inovacijų diegimą su sąlyga, kad socialinių inovacijų veikla atitinka apibrėžtį.

- (bb) **ikiprekybinis viešasis pirkimas** – mokslinių tyrimų ir plėtros paslaugų viešasis pirkimas, kai perkančioji institucija ar perkantysis subjektas nepasilieka visų sutarties rezultatų ir naudos tik sau savo veiklai vykdyti, bet dalijasi jais su paslaugų teikėjais rinkos sąlygomis. Sutartis, kurios objektas priskiriamas šioje sistemoje apibrėžtiems vienos rūšies ar kelių rūšių moksliniams tyrimams ir plėtrai, turi būti ribotos trukmės ir į ją gali būti įtrauktas prototipų kūrimas arba pirmųjų produktų arba paslaugų kūrimas ribotu mastu, atliekant bandymus. Komercinio masto produktų arba paslaugų pirkimas negali būti tos pačios sutarties objektas;
- (cc) **procesų inovacijų diegimas** ⁽²⁹⁾ – naujo arba reikšmingai patobulinto gamybos arba pateikimo būdo diegimas (įskaitant svarbius technologijų, įrenginių arba programinės įrangos pakeitimus) įmonės lygmeniu (grupės lygmeniu konkrečiame EEE pramonės sektoriuje), be kita ko, panaudojant naujas arba novatoriškas skaitmenines technologijas arba sprendimus. Ši apibrėžtis neapima nedidelių pakeitimų arba patobulinimų, gamybinių arba paslaugų teikimo pajėgumų didinimo, įdiegiant papildomas gamybos arba logistikos sistemas, kurios yra labai panašios į jau naudojamas, procesų nebetaikymo, paprasto kapitalo pakeitimo arba padidinimo, pakeitimų, susijusių tik su gamyklos kainų kitimu, gamybos pagal užsakymą, lokalizavimo, reguliarių sezoninių ir kitų cikliškų pakeitimų, prekybos naujais arba iš esmės patobulintais gaminiais;
- (dd) **MTP projektas** – operacija, kuri apima veiklą, aprėpiančią šioje sistemoje apibrėžtus vienos ar kelių kategorijų mokslinius tyrimus ir plėtrą, ir kuria siekiama atlikti tikslaus ekonominio, mokslinio ar techninio pobūdžio nedalomą užduotį su aiškiai iš anksto nustatytais tikslais. MTP projektą gali sudaryti keli darbo paketai, veikla ar paslaugos; jame nurodyti aiškūs uždaviniai, veikla, kuri bus vykdoma, kad būtų įgyvendinti šie uždaviniai (įskaitant jų numatomas išlaidas), ir konkretūs tikslai, siekiant nustatyti šios veiklos rezultatus ir juos palyginti su atitinkamais uždaviniais. Kai dviejų ar daugiau MTP projektų negalima aiškiai atskirti vieno nuo kito, ypač tais atvejais, kai nėra tikėtina, kad technologiniu požiūriu juos galima sėkmingai įgyvendinti atskirai, jie laikomi vienu projektu;
- (ee) **grąžintinas avansas** – paskola projektui, kuri sumokama iš karto arba dalimis ir kurios grąžinimo sąlygos priklauso nuo projekto rezultatų;
- (ff) **mokslinių tyrimų ir žinių sklaidos organizacija**, arba mokslinių tyrimų organizacija, – subjektas (pavyzdžiui, universitetas arba mokslinių tyrimų institutas, technologijų perdavimo agentūra, inovacijų tarpininkas, mokslinių tyrimų srities fizinis arba virtualus bendradarbiaujantis subjektas), neatsižvelgiant į jo teisinę formą (reglamentuojamas viešosios arba privatinės teisės) arba finansavimo būdą, kurio pagrindinis tikslas – vykdyti nepriklausomus fundamentinius tyrimus, pramoninius tyrimus ar eksperimentinę plėtrą arba per rengiamus mokymus, leidžiamus leidinius arba perduodamas žinias plačiai skleisti šios veiklos rezultatus. Kai toks subjektas vykdo ir ekonominę veiklą, tos ekonominės veiklos finansavimas, išlaidos ir pajamos turi būti apskaitomi atskirai. Įmonėms, galinčioms daryti lemiamą poveikį tokio subjekto veiklai, pavyzdžiui, naudojantis akcijų arba narystės suteikiamomis teisėmis, negali būti suteikta lengvatinė prieiga prie tokio subjekto sukurtų rezultatų;
- (gg) **mokslinių tyrimų infrastruktūra** – priemonės, išteklių ir susijusios paslaugos, kuriais, vykdydama tam tikrų sričių mokslinius tyrimus, naudojasi mokslo bendruomenė ir kurie apima mokslinę įrangą ar mokslinių tyrimų medžiagą, žinių šaltinius, pavyzdžiui, rinkinius, archyvus ar struktūrizuotą mokslinę informaciją, informacinėmis ir ryšių technologijomis grindžiamą didelio poveikio infrastruktūrą, pavyzdžiui, GRID tinklą, kompiuterinę įrangą, programinę įrangą ir ryšio priemones arba bet kurias kitas išskirtines, moksliniams tyrimams vykdyti būtinas priemones. Tokia infrastruktūra gali būti sutelkta vienoje vietoje arba paskirstytoji (organizuotas išteklių tinklas) ⁽³⁰⁾;
- (hh) **komandiravimas** – pagalbos gavėjo vykdomas laikinas darbuotojo įdarbinimas, išsaugant jo teisę grįžti pas ankstesnį darbdavį;

⁽²⁹⁾ Procesų inovacijų diegimas taip pat gali apimti socialinių inovacijų diegimą su sąlyga, kad socialinių inovacijų veikla atitinka apibrėžtį.

⁽³⁰⁾ Žr. 2009 m. birželio 25 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 723/2009 dėl Europos mokslinių tyrimų infrastruktūros konsorciumo (ERIC) Bendrijos teisinio pagrindo (OL L 206, 2009 8 8, p. 1) 2 straipsnio a punktą.

- (ii) **mažosios ir vidutinės įmonės** (MVĮ, arba mažosios įmonės ir vidutinės įmonės) – įmonės, atitinkančios kriterijus, nustatytus Komisijos rekomendacijoje dėl labai mažų, mažųjų ir vidutinių įmonių apibrėžimo ⁽³¹⁾;
- (jj) **darbų pradžia**, arba projekto pradžia, – MTPI veiklos pradžia arba pirmasis pagalbos gavėjo ir rangovų susitarimas dėl projekto vykdymo, atsižvelgiant į tai, kuris iš jų yra pirmesnis. Parengiamieji darbai, pavyzdžiui, leidimų gavimas ir preliminarinių galimybių studijų vykdymas, darbų pradžia nelaikomi;
- (kk) **materialusis turtas** – toks turtas, kaip žemė, pastatai, įranga, mašinos ir įrenginiai;
- (ll) **bandymų ir eksperimentų infrastruktūra** ⁽³²⁾ – priemonės, įranga, pajėgumai ir išteklių, pavyzdžiui, bandymo stendai, bandomosios linijos, parodomieji įrenginiai, bandymų įrenginiai ar gyvosios laboratorijos, ir susijusios pagalbinės paslaugos, kuriomis daugiausia naudojasi įmonės, ypač MVĮ, siekiančios paramos bandymams ir eksperimentams atlikti, kad galėtų kurti naujus arba tobulinti esamus produktus, procesus ir paslaugas, taip pat išbandyti ir tobulinti technologijas, kad vykdytų pramoninius tyrimus ir eksperimentinę plėtrą būtų daroma pažanga. Galimybė naudotis viešosiomis lėšomis finansuojama bandymų ir eksperimentų infrastruktūra suteikiama keliems naudotojams; ši galimybė jiems turėtų būti suteikiama skaidriai, be diskriminacijos ir rinkos sąlygomis.

2. Valstybės pagalba pagal Sutarties 107 straipsnio 1 dalį

17. Apskritai valstybės pagalba yra bet kokia priemonė, atitinkanti Sutarties 107 straipsnio 1 dalyje nustatytus kriterijus. Nors atskirame Komisijos pranešime dėl valstybės pagalbos sąvokos ⁽³³⁾ paaiškinama, kaip Komisija apskritai supranta valstybės pagalbos sąvoką, MTPI veikloje dažniausiai pasitaikančios aplinkybės šiame skirsnyje aptariamos nedarant poveikio Europos Sąjungos Teisingumo Teismo aiškinimui.

2.1. **Mokslinių tyrimų ir žinių sklaidos organizacijos ir mokslinių tyrimų infrastruktūra kaip valstybės pagalbos gavėjos**

18. Mokslinių tyrimų ir žinių sklaidos organizacijos (mokslinių tyrimų organizacijos) ir mokslinių tyrimų infrastruktūra yra valstybės pagalbos gavėjos, jei jų viešasis finansavimas atitinka visas Sutarties 107 straipsnio 1 dalyje nustatytas sąlygas. Remiantis Komisijos pranešimu dėl valstybės pagalbos sąvokos ir atsižvelgiant į Teisingumo Teismo praktiką, pagalbos gavėjas turi būti įmonė, tačiau tai, ar ši sąlyga tenkinama, nepriklauso nuo jo teisinės formos, t. y. nuo to, ar jis yra reglamentuojamas viešosios, ar privačiosios teisės, arba nuo jo ekonominio pobūdžio, t. y. ar jis siekia pelno, ar ne. Pagalbos gavėjo priskyrimą įmonių kategorijai lemia greičiau tai, ar jis vykdo ekonominę veiklą, parduodamas produktus arba paslaugas konkrečioje rinkoje ⁽³⁴⁾.

2.1.1. *Neekonominės veiklos viešasis finansavimas*

19. Jeigu tas pats subjektas vykdo ekonominio ir neekonominio pobūdžio veiklą, siekiant veiksmingai išvengti ekonominės veiklos kryžminio subsidijavimo, neekonominės veiklos viešasis finansavimas nepatenka į Sutarties 107 straipsnio 1 dalies taikymo sritį, jeigu dvi veiklos rūšys, jų išlaidos, finansavimas ir pajamos gali būti aiškiai atskirti. Tinkamą išlaidų paskirstymą, finansavimą ir pajamas galima įrodyti metinėmis atitinkamo subjekto finansinėmis ataskaitomis.

⁽³¹⁾ 2003 m. gegužės 6 d. Komisijos rekomendacija dėl labai mažų, mažųjų ir vidutinių įmonių apibrėžimo (OL L 124, 2003 5 20, p. 36).

⁽³²⁾ Bandymų ir eksperimentų infrastruktūra dar gali būti apibūdinama terminu „technologijų infrastruktūra“, žr. 2019 m. balandžio 8 d. Komisijos tarnybų darbinį dokumentą „Technologijų infrastruktūra“ (SWD(2019) 158 final, 2019 4 8).

⁽³³⁾ Komisijos pranešimas dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnio 1 dalyje vartojamos valstybės pagalbos sąvokos (OL C 262, 2016 7 19, p. 1).

⁽³⁴⁾ Žr. 1987 m. birželio 16 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Komisija prieš Italiją*, C-118/85, ECLI:EU:C:1987:283, 7 punktą; 1998 m. birželio 18 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Komisija prieš Italiją*, C-35/96, ECLI:EU:C:1998:303, 36 punktą; 2002 m. vasario 19 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Wouters*, C- 309/99, ECLI:EU:C:2002:98, 46 punktą.

20. Komisijos nuomone, neekonominio pobūdžio veikla paprastai yra toliau nurodyta veikla:
- (a) mokslinių tyrimų organizacijų ir mokslinių tyrimų infrastruktūros pagrindinė veikla, visų pirma:
 - (i) mokymo veikla, vykdoma siekiant parengti daugiau geresnės kvalifikacijos žmogiškųjų išteklių. Remiantis Teismo praktika ⁽³⁵⁾ ir Komisijos sprendimų priėmimo praktika ⁽³⁶⁾, taip pat kaip paaiškinta Pranešime dėl valstybės pagalbos sąvokos ir Visuotinės ekonominės svarbos paslaugų komunikate ⁽³⁷⁾, valstybinis švietimas, organizuojamas pagal nacionalinę švietimo sistemą, daugiausiai arba visiškai finansuojamas valstybės ir prižiūrimas valstybės, yra laikomas neekonominė veikla ⁽³⁸⁾;
 - (ii) nepriklausomi MTP, siekiant daugiau žinių ir geresnio suvokimo, įskaitant bendradarbiaujamuosius MTP, kai mokslinių tyrimų organizacija arba mokslinių tyrimų infrastruktūra veiksmingai bendradarbiauja ⁽³⁹⁾;
 - (iii) be išimtinių teisių ir laikantis nediskriminavimo principo plačiai skleidžiami mokslinių tyrimų rezultatai, pavyzdžiui, pasitelkiant mokymą, atvirosios prieigos duomenų bazes, viešus leidinius ar atvirojo kodo programinę įrangą;
 - (b) žinių perdavimo veikla, kai ją vykdo mokslinių tyrimų organizacija arba mokslinių tyrimų infrastruktūra (įskaitant jų padalinius arba patronuojamąsias bendroves) arba kai ji vykdoma kartu su kitais tokiais subjektais arba jų vardu ir kai visas šios veiklos pelnas reinvestuojamas į pagrindinę mokslinių tyrimų organizacijos arba mokslinių tyrimų infrastruktūros veiklą. Neekonominis tos veiklos pobūdis nepasikeičia, jeigu teikti atitinkamas paslaugas atviro konkurso būdu sudarytomis sutartimis pavedama trečiosioms šalims.
21. Jeigu mokslinių tyrimų organizacija arba mokslinių tyrimų infrastruktūra naudojama ir ekonominei, ir neekonominėi veiklai vykdyti, valstybės pagalbos taisyklės viešajam finansavimui taikomos tik tiek, kiek tas finansavimas padengia su ekonomine veikla susijusias išlaidas ⁽⁴⁰⁾. Jeigu mokslinių tyrimų organizacija arba mokslinių tyrimų infrastruktūra beveik išskirtinai naudojama neekonominėi veiklai vykdyti ⁽⁴¹⁾, valstybės pagalbos taisyklės gali būti netaikomos visam jos finansavimui su sąlyga, kad naudojimas ekonominiiais tikslais yra tik pagalbinis, t. y. susijęs su riboto masto veikla, kuri yra tiesiogiai susijusi su mokslinių tyrimų organizacijos arba mokslinių tyrimų infrastruktūros veikimu ir yra jam reikalinga arba yra neatsiejama nuo pagrindinio naudojimo neekonominiais tikslais. Taikydama šią sistemą, Komisija laikysis nuomonės, kad taip yra tuo atveju, kai ekonominės veiklos sąnaudos (medžiagos, įranga, darbas ir pagrindinis kapitalas) yra lygiai tokios pačios kaip neekonominės veiklos ir kai kiekvienais metais tokia ekonominei veiklai skiriamas pajėgumas neviršija 20 % atitinkamo subjekto bendro metinio pajėgumo.
-
- ⁽³⁵⁾ Žr. 1988 m. rugsėjo 27 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Humble ir Edel*, C-263/86, ECLI:EU:C:1988:451, 9–10 ir 15–18 punktus; 1993 m. gruodžio 7 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Wirth*, C-109/92, ECLI:EU:C:1993:916, 15 punktą.
- ⁽³⁶⁾ Žr., pavyzdžiui, bylas NN54/2006, *Prerov logistics College* ir N 343/2008, *Individual aid to the College of Nyíregyháza for the development of the Partium Knowledge Centre*.
- ⁽³⁷⁾ Žr. Komisijos komunikato dėl Europos Sąjungos valstybės pagalbos taisyklių taikymo kompensacijai už visuotinės ekonominės svarbos paslaugų teikimą (OL C 8, 2012 1 11, p. 4) 26–29 punktus.
- ⁽³⁸⁾ Darbuotojų mokymas, kaip nurodyta valstybės pagalbos taisyklėse, taikomose pagalbai mokymui, neatitinka mokslinių tyrimų organizacijų neekonominės pagrindinės veiklos kriterijų.
- ⁽³⁹⁾ MTP paslaugų teikimas ir įmonių vardu vykdomi MTP nelaikomi nepriklausomais MTP.
- ⁽⁴⁰⁾ Kai mokslinių tyrimų organizacija arba mokslinių tyrimų infrastruktūra yra finansuojama ir viešosiomis, ir privačiomis lėšomis, Komisija laikysis nuomonės, kad taip yra tuo atveju, kai atitinkamam subjektui skirtas viešasis finansavimas konkrečiu atskaitiniu laikotarpiu viršija per tą laikotarpį patirtas neekonominės veiklos išlaidas.
- ⁽⁴¹⁾ Kadangi vykdydama pagalbinę ekonominę veiklą mokslinių tyrimų bendruomenė įgauna geresnės ir platesnės techninės patirties bei žinių, kurias galima panaudoti siekiant vykdyti mokslinių tyrimų organizacijos arba mokslinių tyrimų infrastruktūros pagrindinę neekonominę veiklą, kuri būtų naudinga plačiai visuomenei.

- 2.1.2. *Mokslinių tyrimų organizacijų ir mokslinių tyrimų infrastruktūros ekonominės veiklos viešasis finansavimas*
22. Nedarant poveikio 21 punktui, tais atvejais, kai mokslinių tyrimų organizacijos ar mokslinių tyrimų infrastruktūra yra naudojamos ekonominei veiklai vykdyti, pavyzdžiui, nuomoti įrangą arba laboratorijas įmonėms, teikti paslaugas įmonėms ar vykdyti mokslinių tyrimų sutartį, tos ekonominės veiklos viešasis finansavimas paprastai bus laikomas valstybės pagalba.
23. Tačiau Komisija nelaikys mokslinių tyrimų organizacijos arba mokslinių tyrimų infrastruktūros valstybės pagalbos gavėja, jeigu ji veikia tik kaip tarpininkė, perduodama galutiniams pagalbos gavėjams visą viešąjį finansavimą ir visus dėl tokio finansavimo įgytus pranašumus. Paprastai taip būna tuo atveju, kai:
- (a) tiek viešąjį finansavimą, tiek visus dėl tokio finansavimo įgytus pranašumus galima kiekybiškai įvertinti ir įrodyti, ir yra taikoma atitinkama tvarka, kuria užtikrinama, kad jie būtų visiškai perduoti galutiniams pagalbos gavėjams, pavyzdžiui, sumažinant kainas; taip pat
 - (b) tarpininkui nesuteikiamas papildomas pranašumas, nes jis arba išrenkamas per atvirą konkursą, arba viešąjį finansavimą gali gauti visi subjektai, kurie atitinka būtinas objektyvias sąlygas, kad vartotojai, kaip galutiniai pagalbos gavėjai, turėtų teisę įsigyti tokias pat paslaugas iš bet kokio tinkamo tarpininko.
24. Jeigu 23 punkto sąlygos tenkinamos, valstybės pagalbos taisyklės taikomos galutinių gavėjų lygmeniu.
- 2.2. ***Netiesioginė valstybės pagalba įmonėms, teikiama per valstybės finansuojamas mokslinių tyrimų ir žinių sklaidos organizacijas ir mokslinių tyrimų infrastruktūrą***
25. Į klausimą, ar ir kokiomis sąlygomis įmonės įgyja pranašumą pagal Sutarties 107 straipsnio 1 dalį tais atvejais, kai mokslinių tyrimų organizacija arba mokslinių tyrimų infrastruktūra pagal sutartį vykdo mokslinius tyrimus arba teikia mokslinių tyrimų paslaugas, taip pat tais atvejais, kai bendradarbiaujama su mokslinių tyrimų organizacija arba mokslinių tyrimų infrastruktūra, turi būti atsakyta remiantis bendraisiais valstybės pagalbos principais. Šiuo tikslu, kaip paaiškinta Pranešime dėl valstybės pagalbos sąvokos, visų pirma gali reikėti įvertinti, ar mokslinių tyrimų organizacijos arba mokslinių tyrimų infrastruktūros veiksmams gali būti priskirti valstybei ⁽⁴²⁾.
- 2.2.1. *Įmonių užsakymu vykdomi moksliniai tyrimai (pagal sutartį vykdomi moksliniai tyrimai arba teikiamos mokslinių tyrimų paslaugos)*
26. Kai mokslinių tyrimų organizacija arba mokslinių tyrimų infrastruktūra naudojamos moksliniams tyrimams pagal sutartis vykdyti arba mokslinių tyrimų paslaugoms teikti įmonei, kuri paprastai nustato sutarties sąlygas ir kuriai priklauso mokslinių tyrimų veiklos rezultatai ir tenka nesėkmės rizika, valstybės pagalba tai įmonei paprastai nebus perduota, jeigu mokslinių tyrimų organizacijai arba mokslinių tyrimų infrastruktūrai už paslaugas sumokamas tinkamas atlygis, ypač jei yra tenkinama viena iš šių sąlygų:
- (a) mokslinių tyrimų organizacija arba mokslinių tyrimų infrastruktūra mokslinių tyrimų paslaugas teikia arba mokslinius tyrimus pagal sutartis vykdo rinkos kaina ⁽⁴³⁾, arba
 - (b) jeigu rinkos kaina nenustatyta, mokslinių tyrimų organizacija arba mokslinių tyrimų infrastruktūra teikia mokslinių tyrimų paslaugas arba pagal sutartis vykdo mokslinius tyrimus ta kaina, kuri:
 - atspindi visas paslaugos sąnaudas ir paprastai apima maržą, nustatytą remiantis tomis maržomis, kurias sektoriuje veikiančios įmonės paprastai taiko už atitinkamą paslaugą, arba

⁽⁴²⁾ Žr. 2002 m. gegužės 16 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Prancūzija prieš Komisiją*, C-482/99, ECLI:EU:C:2002:294, 24 punktą.

⁽⁴³⁾ Jeigu mokslinių tyrimų organizacija arba mokslinių tyrimų infrastruktūra pirmą kartą atitinkamos įmonės vardu, bandymo būdu aiškiai ribotą laikotarpį teikia konkrečias mokslinių tyrimų paslaugas arba pagal sutartis vykdo mokslinius tyrimus, Komisija paprastai laikys taikomą kainą rinkos kaina, jeigu tos mokslinių tyrimų paslaugos arba pagal sutartis vykdomi moksliniai tyrimai yra išskirtiniai ir gali būti įrodyta, kad jų rinkos nėra.

— yra nustatyta ištiesiosios rankos principą atitinkančiose derybose, kai mokslinių tyrimų organizacija arba mokslinių tyrimų infrastruktūra, kaip paslaugų teikėja, derasi siekdama gauti didžiausios ekonominės naudos tuo metu, kai sudaroma sutartis, ir apima bent jau ribines sąnaudas.

27. Kai intelektinės nuosavybės teisės arba teisės jomis naudotis pasilieka mokslinių tyrimų organizacija arba mokslinių tyrimų infrastruktūra, jų rinkos vertė gali būti išskaičiuojama iš kainos, mokėtinos už atitinkamas paslaugas.

2.2.2. Bendradarbiavimas su įmonėmis

28. Laikoma, kad projektas yra vykdomas veiksmingai bendradarbiaujant, kai mažiausiai dvi nepriklausomos šalys siekia bendro tikslo dalydamosi darbu ir kartu apibrėžia projekto sritį, dalyvauja jį rengiant, prisideda prie jo įgyvendinimo ir dalijasi finansine, technologine, moksline ir kita rizika, taip pat jo rezultatais. Viena ar kelios šalys gali padengti visas projekto išlaidas ir taip apsaugoti kitas šalis nuo jo finansinės rizikos. Bendradarbiavimo projekto sąlygos, visų pirma susijusios su jo išlaidomis, rizikos pasidalijimu ir rezultatais, rezultatų sklaida, galimybe naudotis intelektinės nuosavybės teisėmis ir jų suteikimo taisyklėmis, turi būti nustatytos prieš pradėdant vykdyti projektą ⁽⁴⁴⁾. Pagal sutartis vykdomi moksliniai tyrimai ir mokslinių tyrimų paslaugų teikimas nelaikomi bendradarbiavimo formomis.

29. Tais atvejais, kai bendradarbiavimo projektus kartu įgyvendina įmonės ir mokslinių tyrimų organizacijos arba mokslinių tyrimų infrastruktūra, Komisija laikosi nuomonės, kad dėl palankių bendradarbiavimo sąlygų ⁽⁴⁵⁾ netiesioginė valstybės pagalba per šiuos subjektus dalyvaujančioms įmonėms neskiriama, jeigu tenkinama viena iš šių sąlygų:

- (a) dalyvaujančios įmonės padengia visas projekto sąnaudas;
- (b) bendradarbiavimo rezultatai, kuriems netaikomos intelektinės nuosavybės teisės, gali būti plačiai skelbiami, o visos intelektinės nuosavybės teisės, susijusios su mokslinių tyrimų organizacijų arba mokslinių tyrimų infrastruktūros veikla, visiškai atitenka tiems subjektams;
- (c) visos su projektu susijusios intelektinės nuosavybės teisės, taip pat susijusios naudojimosi teisės suteikiamos skirtingiems bendradarbiaujantiems partneriams tokiu būdu, kuris tinkamai atspindi jų darbo paketus, įnašus ir atitinkamus interesus;
- (d) mokslinių tyrimų organizacijos arba mokslinių tyrimų infrastruktūra gauna kompensaciją, kuri lygi intelektinės nuosavybės teisių, kurios susijusios su jų veikla ir priklauso dalyvaujančioms įmonėms arba kurių naudojimosi teisės suteiktos dalyvaujančioms įmonėms, rinkos kainai. Iš tos kompensacijos galima išskaičiuoti dalyvaujančių įmonių įnašą (finansinio ir nefinansinio) į mokslinių tyrimų organizacijų arba mokslinių tyrimų infrastruktūros veiklos, susijusios su atitinkamomis intelektinės nuosavybės teisėmis, išlaidų finansavimą vertės absoliučią sumą.

30. Taikydama 29 punkto d papunktį, Komisija laikysis nuomonės, kad gauta kompensacija yra lygi rinkos kainai, jeigu atitinkamos mokslinių tyrimų organizacijos arba mokslinių tyrimų infrastruktūra gali naudotis visa tu teisių teikiama ekonomine nauda, kai yra tenkinama viena iš šių sąlygų:

- (a) kompensacijos suma buvo nustatyta taikant atvirą, skaidrią ir nediskriminacinę konkurencinio pardavimo procedūrą;
- (b) nepriklausomo eksperto vertinimu patvirtinama, kad kompensacijos suma yra bent lygi rinkos kainai;
- (c) mokslinių tyrimų organizacija arba mokslinių tyrimų infrastruktūra, kaip pardavėja, gali įrodyti, kad veiksmingai derėjosi dėl kompensacijos ištiesiosios rankos principą atitinkančiomis sąlygomis, siekdama gauti maksimalią ekonominę naudą sutarties sudarymo metu, kartu atsižvelgdama į teisės aktuose nustatytus savo tikslus;

⁽⁴⁴⁾ Tai netaikytina nustatytiems susitarimams dėl intelektinės nuosavybės teisių rinkos vertės ir įnašų į projektą vertės.

⁽⁴⁵⁾ Be kita ko, medžiagų perdavimo susitarimų forma, kai mokslinių tyrimų organizacija arba mokslinių tyrimų infrastruktūra įmonei perduoda medžiagas paties gavėjo vykdomai MTP veiklai.

(d) tais atvejais, kai bendradarbiavimo susitarimu bendradarbiaujančiai įmonei numatyta pirmumo teisė, susijusi su intelektinės nuosavybės teisėmis, kurias sukuria bendradarbiaujančios mokslinių tyrimų organizacijos arba mokslinių tyrimų infrastruktūra, jeigu tie subjektai naudojami abipuse teise prašyti trečiųjų šalių pateikti ekonomiškai pranašesnius pasiūlymus, kad bendradarbiaujanti įmonė atitinkamai pritaikytų savo pasiūlymą.

31. Jei netenkinama nė viena iš 29 punkte nustatytų sąlygų, visa mokslinių tyrimų organizacijų arba mokslinių tyrimų infrastruktūros įnašo į projektą vertė bus laikoma bendradarbiaujančioms įmonėms suteiktu pranašumu, kuriam taikomos įprastos valstybės pagalbos taisyklės.

2.3. **Mokslinių tyrimų ir plėtros paslaugų viešasis pirkimas**

32. Viešieji pirkėjai mokslinių tyrimų ir plėtros paslaugas iš įmonių gali pirkti taikydami tiek išimtinės plėtros, tiek ikiprekybinio viešojo pirkimo procedūras ⁽⁴⁶⁾.

33. Jeigu atviras viešojo pirkimo konkursas vykdomas pagal taikomas direktyvas ⁽⁴⁷⁾, Komisija paprastai laikysis nuomonės, kad įmonėms, teikiančioms susijusias paslaugas, Sutarties 107 straipsnio 1 dalyje nurodyta valstybės pagalba neskirta ⁽⁴⁸⁾.

34. Visais kitais atvejais, įskaitant ikiprekybinį viešąjį pirkimą, Komisija laikysis nuomonės, kad įmonėms valstybės pagalba neskirta, kai už atitinkamas paslaugas sumokėta kaina visiškai atitinka viešojo pirkėjo gautos naudos rinkos vertę ir dalyvaujančio paslaugų teikėjo prisiimtą riziką, ypač kai tenkinamos visos šios sąlygos:

(a) atrankos procedūra yra atvira, skaidri ir nediskriminacinė, taip pat grindžiama objektyviais atrankos ir sutarties skyrimo kriterijais, nurodytais prieš konkurso procedūrą;

(b) visiems suinteresuotiesiems konkurso dalyviams prieš konkurso procedūrą pateikiami numatomi sutartiniai susitarimai, kuriuose aprašomos visos šalių teisės ir pareigos, be kita ko, susijusios su intelektinės nuosavybės teisėmis;

(c) vykdant viešąjį pirkimą nė vienam dalyvaujančiam paslaugų teikėjui nenumatomos lengvatinės galutinių produktų arba paslaugų tiekimo ar teikimo komerciniu mastu viešajam pirkėjui atitinkamoje valstybėje narėje sąlygos ⁽⁴⁹⁾;

(d) tenkinama viena iš šių sąlygų:

— visi rezultatai, kuriems netaikomos intelektinės nuosavybės teisės, gali būti plačiai skleidžiami, pavyzdžiui, juos paskelbiant, per mokymus ar indėlių į standartizacijos įstaigų veiklą tokiu būdu, kad kitos įmonės galėtų juos atkurti, o visos intelektinės nuosavybės teisės visiškai atitenka viešajam pirkėjui;

— paslaugų teikėjas, kuriam atitenka rezultatai, kuriems taikomos intelektinės nuosavybės teisės, turi suteikti viešajam pirkėjui neribotą galimybę nemokamai naudotis tais rezultatais, o trečiosioms šalims suteikti prieigą, pavyzdžiui, per neišimtinės licencijas rinkos sąlygomis.

⁽⁴⁶⁾ Žr. Komisijos komunikatą „Ikiprekybiniai viešieji pirkimai. Naujovių skatinimas siekiant užtikrinti ilgalaikę kokybišką viešąsias paslaugas Europoje“ (KOM(2007) 799 galutinis, 2007 12 14) ir susijusį tarnybų darbinį dokumentą.

⁽⁴⁷⁾ Žr. 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/24/ES dėl viešųjų pirkimų, kuria panaikinama Direktyva 2004/18/EB (OL L 94, 2014 3 28, p. 65), 27 straipsnį ir 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/25/ES dėl subjektų, vykdančių veiklą vandens, energetikos, transporto ir pašto paslaugų sektoriuose, vykdomų pirkimų, kuria panaikinama Direktyva 2004/17/EB (OL L 94, 2014 3 28, p. 243), 45 straipsnį. Analogiškai, ribotos procedūros, numatytos atitinkamai Direktyvos 2014/24/ES 28 straipsnyje ir Direktyvos 2014/25/ES 46 straipsnyje, atveju Komisija taip pat laikysis nuomonės, kad įmonėms valstybės pagalba neskirta, nebent suinteresuotiesiems paslaugų teikėjams be aiškios priežasties neleidžiama dalyvauti konkurse.

⁽⁴⁸⁾ Tai taip pat bus daroma tuo atveju, kai viešieji pirkėjai pirks novatoriškus sprendimus, susijusius su ankstesniais MTP viešaisiais pirkimais, arba ne MTP produktus ir paslaugas, kuriuos numatoma teikti tokio kokybės lygio, kuriam reikalingos produkto, procesų arba organizacinės inovacijos.

⁽⁴⁹⁾ Nedarant poveikio procedūroms, kurios apima unikalių ar specializuotų produktų arba paslaugų plėtojimą ir paskesnę pirkimą.

35. Jeigu 34 punkte nustatytos sąlygos netenkinamos, valstybės narės gali atlikti atskirą viešojo pirkėjo ir įmonės sutarties sąlygų vertinimą, nepažeisdamos Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytos bendros pareigos pranešti apie MTPI pagalbą.

3. **MTPI pagalbos suderinamumo vertinimas**

36. Remdamasi Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punktu, Komisija gali laikyti, kad su vidaus rinka yra suderinama pagalba, skirta tam tikrų rūšių ekonominės veiklos Europos Sąjungoje plėtrai skatinti, jei ji netrikdo prekybos sąlygų taip, kad prieštarautų bendram interesui.

37. Šiame skirsnyje Komisija paaiškina, kaip taikys suderinamumo vertinimo principus ir prireikus nustato specialias sąlygas, taikomas pagalbos schemoms, ir papildomas sąlygas individualiai pagalbai, kuriai taikoma pareiga pranešti ⁽⁵⁰⁾.

38. Siekdama įvertinti, ar valstybės pagalba MTPI gali būti laikoma suderinama su vidaus rinka, Komisija vertins, ar pagalbos priemonė skatina tam tikros srities ekonominės veiklos plėtrą ir ar ji netrikdo prekybos sąlygų taip, kad prieštarautų bendram interesui.

39. Siekdama atlikti 39 punkte nurodytą vertinimą, Komisija atsižvelgs į šiuos aspektus:

a) **pirma sąlyga – pagalba MTPI skatina ekonominės veiklos plėtrą**

- (i) *ekonominės veiklos identifikavimas* (3.1.1 skirsnis),
- (ii) *skatinamasis poveikis*: vertinimas, ar pagalba pakeičia atitinkamos įmonės (-ių) veiklą taip, kad tokia įmonė arba įmonės pradeda vykdyti papildomą veiklą, kurios be pagalbos ji (jos) negalėtų vykdyti arba kurią vykdytų mažesniu mastu, kitaip ar kitoje vietoje (3.1.2 skirsnis),
- (iii) *pagalba neprieštarauja atitinkamoms ES teisės nuostatomis ir principams* (3.1.3 skirsnis);

b) **antra sąlyga – pagalba MTPI netrikdo prekybos sąlygų taip, kad prieštarautų bendram interesui**

- (i) *valstybės intervencijos poreikis*: pagalbos priemonė turi iš esmės pagerinti padėtį taip, kaip to negali padaryti pati rinka, pavyzdžiui, atitinkamais atvejais pašalinant rinkos nepakankamumą arba išsprendžiant teisingumo ar sanglaudos problemą (3.2.1 skirsnis),
- (ii) *pagalbos priemonės tinkamumas*: siūloma pagalbos priemonė turi būti tinkama politikos priemonė, kuri skatina ekonominės veiklos plėtrą (3.2.2 skirsnis),
- (iii) *pagalbos proporcingumas (iki minimumo apribota pagalba)*: pagalbos suma ir intensyvumas turi būti apriboti iki minimumo, būtino atitinkamos (-ų) įmonės (-ių) papildomoms investicijoms arba veiklai paskatinti (3.2.3 skirsnis);
- (iv) *pagalbos skaidrumas*: valstybės narės, Komisija, ekonominės veiklos vykdytojai ir visuomenė turi turėti galimybę lengvai susipažinti su visais susijusiais aktais ir atitinkama informacija apie pagalbą, kuri skirta pagal tuos aktus (3.2.4 skirsnis),
- (v) *neigiamas poveikis, kurį pagalba MTPI gali daryti konkurencijai ir valstybių narių tarpusavio prekybai, turi būti sumažintas iki minimumo arba jo turi būti išvengta* (3.2.5 skirsnis),
- (vi) *teigiamo ir neigiamo pagalbos poveikio palyginimas* (3.2.6 skirsnis).

⁽⁵⁰⁾ Visiems kitiems individualios pagalbos atvejams, įskaitant atvejus, kai tokia pagalba teikiama pagal pagalbos schemą, kuriai taikomas įpareigojimas pranešti, visapusiškai tebetaikomos bendrosios išimties reglamente nustatytos suderinamumo sąlygos.

3.1. **Pirma sąlyga – pagalba MTPI skatina ekonominės veiklos plėtrą**

3.1.1. *Remiamos ekonominės veiklos identifikavimas*

40. Komisija, remdamasi valstybės narės pateikta informacija, įvertins, kokia ekonominė veikla bus remiama priemone, apie kurią pranešta.

3.1.2. *Skatinamasis poveikis*

3.1.2.1. Bendrosios sąlygos

41. MTPI pagalba gali būti laikoma suderinama su vidaus rinka, jei ji turi skatinamąjį poveikį. Komisija mano, kad skatinamojo poveikio neturinti pagalba neskatina ekonominės veiklos plėtros.

42. Skatinamasis poveikis yra tuomet, kai pagalba pakeičia įmonės veiklą taip, kad ji pradeda vykdyti papildomą veiklą, kurios be pagalbos ji negalėtų vykdyti arba kurią vykdytų mažesniu mastu arba kitaip. Tačiau pagalba negali būti subsidijuojamos veiklos išlaidos, kurias įmonė būtų patyrusi bet kuriuo atveju, ir negali būti kompensuojama įprasta ekonominės veiklos verslo rizika ⁽⁵¹⁾.

43. Komisijos nuomone, pagalba neturi skatinamojo poveikio jos gavėjui, jeigu su MTPI veikla ⁽⁵²⁾ susiję darbai buvo pradėti dar iki to momento, kai pagalbos gavėjas nacionalinėms valdžios institucijoms pateikė paraišką pagalbai gauti ⁽⁵³⁾. Kai darbai pradedami iki to momento, kai pagalbos gavėjas nacionalinėms valdžios institucijoms pateikia paraišką pagalbai gauti, projektas neatitiks pagalbos skyrimo reikalavimų.

44. Paraiškoje pagalbai gauti turi būti nurodytas bent pareiškėjo pavadinimas ir dydis, projekto aprašymas, įskaitant jo vietą ir pradžios bei pabaigos datas, jam įgyvendinti reikiamos viešosios paramos sumą ir tinkamų finansuoti išlaidų sąrašą.

45. Jeigu fiskalinės priemonės yra valstybės pagalba, remdamasi valstybių narių pateiktais vertinimo tyrimų duomenimis ⁽⁵⁴⁾, Komisija gali laikyti, kad tos priemonės turi skatinamąjį poveikį, kadangi įmonės skatinamos didinti išlaidas MTPI.

3.1.2.2. Papildomos individualiai pagalbai taikomos sąlygos

46. Individualios pagalbos, apie kurią reikia pranešti, atveju valstybės narės turi įrodyti Komisijai, kad pagalba turi skatinamąjį poveikį, ir todėl jos turi pateikti aiškių įrodymų, kad pagalba daro teigiamą poveikį įmonės sprendimui vykdyti MTPI veiklą, kuri kitaip nebūtų vykdoma. Kad Komisijai būtų sudarytos sąlygos atlikti išsamų konkrečios pagalbos priemonės vertinimą, atitinkama valstybė narė turi pateikti ne tik informaciją apie remiamą projektą, bet ir kuo išsamesnį aprašymą, kas būtų atsitikę arba ko pagrįstai būtų buvę galima tikėtis nesuteikus pagalbos, t. y. įvykus priešingos padėties scenarijui. Priešingos padėties scenarijus gali būti padėtis, kai nėra alternatyvaus projekto, jei tai pagrįsta įrodymais, arba kai pagalbos gavėjas, priimdamas vidaus sprendimą, svarsto aiškiai apibrėžto ir pakankamai nuspėjamo alternatyvaus projekto galimybę, ir taip pat gali būti susijęs su alternatyviu projektu, kuris yra visiškai arba iš dalies vykdomas ne Sąjungoje.

⁽⁵¹⁾ Žr. Teisingumo Teismo sprendimą HGA ir kiti prieš Komisiją, sujungtos bylos C-630/11 P iki C-633/11 P, ECLI:EU:T:2013:387.

⁽⁵²⁾ Jeigu paraiška pagalbai gauti pateikiama dėl MTP projekto, negalima atmesti galimybės, kad potencialus pagalbos gavėjas jau yra atlikęs galimybių studijas, kurios neįtraukiamos į prašymą pagalbai gauti.

⁽⁵³⁾ Tuo atveju, kai pagalba teikiama projektams arba veiklai, vykdomiems nuosekliais etapais, kuriems gali būti taikomos skirtingos pagalbos skyrimo procedūros, tai reiškia, kad darbai negali būti pradedami dar iki pirmosios paraiškos pagalbai gauti pateikimo. Tais atvejais, kai pagalba skiriama pagal automatinę fiskalinės pagalbos schemą, tokia schema turi būti priimta ir įsigalioji dar iki pradėdant darbus, susijusius su remiamu projektu ar veikla.

⁽⁵⁴⁾ Nors naujai pradėtos taikyti priemonės atveju to gali būti neįmanoma padaryti *ex ante*, valstybės narės turės pateikti savo pačių fiskalinės pagalbos schemų skatinamojo poveikio vertinimo tyrimų rezultatus (kad kuriant tokias priemones paprastai būtų suplanuojama arba numatoma *ex post* vertinimų metodika). Jeigu vertinimo tyrimų nėra, galima daryti prielaidą, kad fiskalinės pagalbos schemų skatinamasis poveikis gali būti susijęs tik su papildomomis priemonėmis.

47. Atlikdama analizę, Komisija atsižvelgs į šiuos aspektus:
- (a) **numatomo pokyčio apibūdinimą.** Turi būti aiškiai apibūdintas elgesio pokytis, kurį, kaip tikimasi, nulems valstybės pagalba, t. y. ar bus pradėtas naujas projektas, ar padidės projekto apimtis, mastas arba įgyvendinimo sparta;
 - (b) **priešingos padėties scenarijaus analizę.** Turi būti nurodytas elgesio pokytis, palyginant su pagalba ir be jos numatomus ketinamos vykdyti veiklos rezultatus ir mastą. Šių dviejų scenarijų skirtumas rodo pagalbos priemonės poveikį ir jos skatinamąjį poveikį;
 - (c) **pelningumo lygį.** Jeigu įmonei nebūtų pelninga vykdyti projektą ar investiciją, bet jis (ji) duotų svarbios naudos visuomenei, pagalbos skatinamasis poveikis yra labiau tikėtinas;
 - (d) **investicijų dydį ir grynųjų pinigų srautų laiko intervalą.** Vertinant skatinamąjį poveikį teigiamais veiksniais bus laikomos reikšmingos investicijos į startuolį, žemas skirstytinų grynųjų pinigų srautų lygis ir didelė grynųjų pinigų srautų dalis, kuri bus gauta labai tolimoje ateityje arba dėl kurios esama didelio netikrumo;
 - (e) **susijusios rizikos lygį.** Vertinant riziką, visų pirma bus atsižvelgiama į investicijas, kurių negalima susigražinti, komercinės nesėkmės tikimybę, mažesnio, nei tikėtasi, projekto našumo riziką, riziką, kad vykdant projektą bus pakenkta kitai pagalbos gavėjo veiklai, ir riziką, kad projekto išlaidos sumažins jo finansinį gyvybingumą.
48. Valstybių narių visų pirma prašoma remtis valdybos dokumentais, rizikos vertinimo dokumentais, finansinėmis ataskaitomis, vidaus verslo planais, ekspertų nuomonėmis ir kitais su vertinamu projektu susijusių tyrimų duomenimis. Įrodyti skatinamąjį poveikį valstybėms narėms gali padėti dokumentai, kuriuose pateikiama informacija apie paklausos prognozes, išlaidų prognozes, finansines prognozes, investicijų komitetui pateikti dokumentai, kuriuose išsamiai aprašomi įvairūs investavimo scenarijai, arba finansų institucijoms pateikti dokumentai.
49. Siekdama užtikrinti, kad skatinamasis poveikis būtų nustatytas objektyviai, savo vertinime Komisija gali palyginti konkrečiai bendrovei būdingus duomenis ir pramonės sektoriaus, su kuriuo susijusi pagalba gavėjo vykdoma veikla, duomenis. Visų pirma, jei įmanoma, valstybės narės turėtų pateikti su pramonės sektoriumi susijusius duomenis, rodančius, kad pagalbos gavėjo priešingos padėties scenarijus, jo reikalaujamas pelningumo lygis ir tikėtini grynųjų pinigų srautai yra pagrįsti.
50. Šiuo atžvilgiu pelningumo lygį galima įvertinti taikant metodus, kuriuos, kaip galima įrodyti, taiko pagalbą gaunanti įmonė arba kurie paprastai naudojami konkrečiame pramonės sektoriuje, pavyzdžiui, projekto grynosios dabartinės vertės (GDV) ⁽⁵⁵⁾, vidinės grąžos normos (VGN) ⁽⁵⁶⁾ arba vidutinės panaudoto kapitalo grąžos (PKG) vertinimo metodus.
51. Be to, investicinės paramos tarpvalstybinei MTP veiklai, mokslinių tyrimų infrastruktūrai, bandymų ir eksperimentų infrastruktūrai ir inovacijų klasteriams atveju investicijas, kuriomis sudaromos palankesnės sąlygos tarpvalstybiniam bendradarbiavimui arba kurias finansuoja daugiau nei viena valstybė narė, Komisija laikys vienu iš elementų, galinčių sustiprinti skatinamąjį pagalbos poveikį. Tokiais atvejais galima daryti tvirtą prielaidą, kad pagalba skatina didesnės apimties ar masto MTPI veiklą arba palengvina spartesnę jos įgyvendinimą arba kad dėl didesnės veiklos apimties padidėja visos projekto išlaidos (žr. 142 below punktą), palyginti su projektu, kuriuo siekiama patenkinti tik nacionalinius poreikius, išlaidomis.
52. Todėl pagalba nebus laikoma suderinama su vidaus rinka tais atvejais, kai nustatoma, kad tokia pati veikla galėtų būti ir būtų vykdoma netgi neskyrus pagalbos.

⁽⁵⁵⁾ Projekto grynoji dabartinė vertė – tai iki dabartinės vertės diskontuotų (pagal vidutinę svertinę kapitalo kainą) teigiamų ir neigiamų grynųjų pinigų srautų investicijos gyvavimo laikotarpiu skirtumas.

⁽⁵⁶⁾ Vidinė grąžos norma grindžiama ne atitinkamų metų buhalteriniu pelnu, bet ją taikant atsižvelgiama į būsimus pinigų srautus, kuriuos investuotojas tikisi gauti per visą investicijos gyvavimo laikotarpį. Ji nustatoma kaip diskonto norma, kurios grynųjų pinigų srautų grynoji dabartinė vertė lygi nuliui.

3.1.3. Atitinkamos Sąjungos teisės pažeidimo nebuvimas

53. Jei valstybės pagalbos priemonė, su ja susijusios sąlygos, įskaitant jos finansavimo metodą tais atvejais, kai jis yra neatskiriama valstybės pagalbos priemonės dalis, arba ja finansuojama veikla pažeidžia atitinkamą ES teisę, pagalba negali būti pripažįstama suderinama su vidaus rinka ⁽⁵⁷⁾.
54. Vertindama individualios pagalbos suderinamumą su vidaus rinka, Komisija pirmiausia atsižvelgs į visas Sutarties 101 ar 102 straipsnio pažeidimo bylas, kurios gali būti susijusios su pagalbos gavėju ir kurios gali būti svarbios atliekant vertinimą pagal Sutarties 107 straipsnio 3 dalį ⁽⁵⁸⁾.

3.2. Antra sąlyga – pagalba MTPI netrikdo prekybos sąlygų taip, kad prieštarautų bendram interesui

55. Remiantis Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punktu, pagalba, skirta tam tikros ekonominės veiklos rūšių arba tam tikrų ekonomikos sričių plėtrai skatinti, gali būti laikoma suderinama, bet tik „jei ji netrikdo prekybos sąlygų taip, kad prieštarautų bendram interesui“.
56. Vertinant neigiamą poveikį vidaus rinkai atliekami sudėtingi ekonominiai ir socialiniai vertinimai. Šiame skirsnyje nustatytas Komisijos naudojimosi jai suteikta diskrecija atliekant vertinimą pagal 39 punkto b papunktyje nurodytą antrą suderinamumo vertinimo sąlygą metodus.
57. Bet kokia pagalbos priemonė dėl savo pobūdžio iškreipia konkurenciją ir daro poveikį valstybių narių tarpusavio prekybai. Tačiau siekdama nustatyti, ar pagalbos iškreipiamasis poveikis yra apribotas iki minimumo, Komisija tikrins, ar pagalba yra būtina, tinkama, proporcinga ir skaidri.
58. Tuomet Komisija įvertins konkrečios pagalbos MTPI iškreipiamąjį poveikį konkurencijai ir prekybos sąlygoms. Konkrečiau, pagalba MTPI srityje gali lemti konkrečius produktų rinkų iškraipymus ir daryti poveikį vietovės pasirinkimui. Tuomet Komisija įvertins teigiamo pagalbos poveikio ir neigiamo jos poveikio konkurencijai ir prekybai pusiausvyrą. Jeigu teigiamas poveikis nusvers neigiamą poveikį, Komisija pripažins, kad pagalba yra suderinama.

3.2.1. Valstybės intervencijos poreikis

59. Valstybės pagalbos priemonė turi būti skiriama tuo atveju, kai ja galima iš esmės pagerinti padėtį taip, kaip to negali padaryti pati rinka, pavyzdžiui, pašalinant rinkos nepakankamumą, darantį poveikį konkrečiai MTPI veiklai ar investicijai.

3.2.1.1. Bendrosios sąlygos

60. Valstybės pagalba gali būti reikalinga siekiant padidinti MTPI mastą tuo atveju, kai rinka pati savaime nepasiekia veiksmingo rezultato. Norint įvertinti, ar valstybės pagalba yra veiksminga siekiant numatyto rezultato, pirmiausia reikia nustatyti spręstiną problemą. Valstybės pagalba turėtų būti skiriama tais atvejais, kai ja galima iš esmės pagerinti padėtį taip, kaip to negali padaryti pati rinka. Valstybės narės turėtų paaiškinti, kaip pagalbos priemone galima veiksmingai sumažinti nustatytas rinkos nepakankamumo problemas, trukdančias pačiai rinkai vykdyti konkrečią MTPI veiklą ar investicijas.

⁽⁵⁷⁾ Žr., pavyzdžiui, 2000 m. rugsėjo 19 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Vokietija prieš Komisiją*, C-156/98, ECLI:EU:C:2000:467, 78 punktą; 2008 m. gruodžio 22 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Société Régie Networks prieš Rhône-Alpes Bourgogne*, C-333/07, ECLI:EU:C:2008:764, 94–116 punktus; 2020 m. rugsėjo 22 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Austrija prieš Komisiją*, C-594/18 P, ECLI:EU:C:2020:742, 44 punktą; 2010 m. spalio 14 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Nuova Agricast prieš Komisiją*, C-67/09 P, ECLI:EU:C:2010:607, 51 punktą.

⁽⁵⁸⁾ Žr. 1993 m. birželio 15 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Matra prieš Komisiją*, C-225/91, ECLI:EU:C:1993:239, 42 punktą.

61. MTPI veiklą sudaro įvairi veikla, kuri daugelyje produktų rinkų paprastai vykdoma pradinės grandies rinkoje, panaudojant turimus pajėgumus naujiems arba patobulintiems produktams, paslaugoms ir procesams tose produktų rinkose arba visiškai naujose rinkose kurti, taip skatinant ekonomikos augimą, prisidedant prie teritorinės ir socialinės sanglaudos užtikrinimo arba stiprinant bendrus vartotojų interesus. Tačiau, turint omenyje esamus MTPI pajėgumus, rinkos nepakankamumo problemos gali sukliudyti pasiekti geriausių rezultatų, ir rezultatai gali būti neveiksmingi dėl šių priežasčių:

- (a) **teigiamo poveikio išorei arba žinių sklaidos.** MTPI veikla dažnai yra naudinga visuomenei dėl teigiamo šalutinio poveikio, pavyzdžiui, žinių sklaidos ar geresnių galimybių kitiems ekonominės veiklos vykdytojams kurti papildomus produktus ir paslaugas. Tačiau, jei ši veikla vykdoma vien rinkos sąlygomis, daugelio projektų grąža privačiam investuotojui gali atrodyti nepakankama, nors tokie projektai ir būtų naudingi visuomenei, nes pelno siekiančios įmonės, priimdamos sprendimą dėl vykdytinos MTPI veiklos masto, negali užsitikrinti galimybės gauti pakankamai naudos iš savo veiksmų. Todėl valstybės pagalba gali padėti įgyvendinti projektus, kurie duoda bendros socialinės ar ekonominės naudos ir kurie kitu atveju nebūtų vykdomi.

Tačiau ne visa MTPI veiklos nauda yra vien tik poveikis išorei, o poveikio išorei egzistavimas taip pat automatiškai nereiškia, kad valstybės pagalba yra suderinama su vidaus rinka. Apskritai vartotojai yra pasirengę mokėti už tiesioginę naujų produktų ir paslaugų naudą, o įmonės iš savo investicijų naudos gali gauti per kitas esamas priemones, pavyzdžiui, intelektinės nuosavybės teises. Tačiau kai kuriais atvejais tos priemonės yra nepakankamos, ir dėl to išlieka rinkos nepakankamumo problema, kurią galima pašalinti valstybės pagalba. Pavyzdžiui, kaip dažnai argumentuojama fundamentinių tyrimų atveju, gali būti sunku nesuteikti kitiems subjektams galimybės naudotis kokios nors veiklos rezultatais, ir dėl šios priežasties pastarieji gali būti laikomi viešosiomis gėrybėmis. Kita vertus, labiau specifinės, su gamyba susijusios žinios dažnai gali būti gerai apsaugomos, pavyzdžiui, patentais, taip užtikrinant išradėjui didesnę išradimo grąžą;

- (b) **nepakankamos ir asimetriškos informacijos.** MTPI veiklai būdingas didelis netikrumas. Tam tikromis aplinkybėmis dėl nepakankamos ir asimetriškos informacijos privatūs investuotojai gali būti nelinkę finansuoti vertingų projektų, o aukštos kvalifikacijos darbuotojai gali nežinoti apie galimybes įsidarbinti novatoriškose įmonėse. Dėl šios priežasties gali būti netinkamai paskirstyti žmogiškieji ir finansiniai ištekliai, ir projektai, kurie gali būti naudingi visuomenei ar ekonomikai, gali likti neįgyvendinti.

Tam tikrais atvejais dėl nepakankamos ir asimetriškos informacijos taip pat gali būti sunkiau gauti finansavimą. Tačiau nepakankama informacija ir rizikos egzistavimas automatiškai nepateisina valstybės pagalbos poreikio. Projektų, kurių investicijų grąža privatiems subjektams yra mažesnė, nefinansavimas taip pat gali būti rinkos veiksmingumo požymis. Be to, rizika yra kiekvienos verslo veiklos dalis ir pati savaime nėra rinkos nepakankamumas. Tačiau asimetriškos informacijos atveju dėl rizikos gali padidėti finansavimo problemos;

- (c) **koordinavimo ir tinklo problemų.** Įmonių gebėjimas koordinuoti tarpusavio veiksmus arba bendrauti, siekiant MTPI veiklos rezultatų, gali būti nepakankamas dėl įvairių priežasčių, įskaitant daugybės bendradarbiaujančių partnerių veiksmų koordinavimo sunkumus, kai nesutampa kai kurių iš jų interesai, taip pat sutarčių rengimo ir bendradarbiavimo koordinavimo sunkumus, kylančius, pavyzdžiui, dėl neskelbtinos informacijos, kuria dalijamasi.

3.2.1.2. Papildomos individualiai pagalbai taikomos sąlygos

62. Nors tam tikros rinkos nepakankamumo problemos apskritai gali trukdyti MTPI veiklai, ne visas įmones ir ekonomikos sektorius jos paveikia vienodai. Todėl individualios pagalbos, apie kurią būtina pranešti, atveju valstybės narės turėtų tinkamai informuoti apie tai, ar pagalba skirta bendram rinkos nepakankamumui, susijusiam su MTPI veikla, šalinti, ar konkrečiam rinkos nepakankamumui, susijusiam su MTPI veikla, turinčiam įtakos, pavyzdžiui, tam tikram sektoriui ar veiklos rūšiai, šalinti.

63. Komisija atsižvelgs į šiuos aspektus:
- (a) **žinių sklaidą:** numatomą žinių sklaidos lygį, sukurtų žinių specifiškumą; intelektinės nuosavybės teisių apsaugos užtikrinimą; papildomumo kitų produktų ir paslaugų atžvilgiu lygį;
 - (b) **nepakankamą ir asimetrišką informaciją:** MTPI veiklos rizikos ir sudėtingumo lygį, išorės finansavimo poreikį, su galimybėmis gauti išorės finansavimą susijusias pagalbos gavėjo charakteristikas;
 - (c) **koordinavimo problemas:** bendradarbiaujančių įmonių skaičių, bendradarbiavimo intensyvumą, nesutampantių bendradarbiaujančių partnerių interesus, sutarčių rengimo problemas, bendradarbiavimo koordinavimo problemas.
64. Analizuodama įtariamą rinkos nepakankamumą, trukdantį vykdyti MTPI veiklą, kuri turi būti pradėta pasinaudojant pagalbos priemone, Komisija visų pirma atsižvelgs į atliktus sektorių palyginimus ir kitų tyrimų duomenis, kuriuos turėtų pateikti atitinkama valstybė narė.
65. Pranešdamos apie inovacijų klasteriams skiriamą investicinę arba veiklos pagalbą, valstybės narės turi pateikti informaciją apie planuojamą arba numatomą inovacijų klasterio specializaciją, esamą regioninį potencialą ir panašių tikslų siekiančių klasterių egzistavimą Sąjungoje. Kai aktualu, valstybės narės taip pat turėtų paaiškinti, kaip klasteris gali turėti teigiamą poveikį technologinei pažangai ir Sąjungos ekonomikos skaitmeninei transformacijai. Kai remiamas inovacijų klasteris yra skaitmeninių inovacijų centras, Komisija gali daryti prielaidą, kad teigiamas poveikis yra. Komisija išanalizuos, ar inovacijų klasterio stimuliuojamu ar skatinamu bendradarbiavimu būtų galima siekti, be kita ko, sutrumpinti laiką, kuris turi praeiti nuo naujų žinių sukūrimo iki jų perkėlimo į novatoriškus taikymo būdus. Tai gali būti nauji produktai, paslaugos, procesai ar sprendimai, taip pat pagrįsti skaitmeninėmis technologijomis arba skirti padėti pertvarkyti Sąjungos ekonomiką pagal, be kita ko, Žaliojo kurso komunikatą ir Skaitmeninės Europos komunikatą.
66. Pranešdamos apie investicinę pagalbą bandymų ir eksperimentų infrastruktūrai, valstybės narės turi pateikti išsamią ir tikslią informaciją apie planuojamą arba numatomą specializaciją, jos pažangumą ir vaidmenį, kurį bandymų ir eksperimentų infrastruktūra galėtų atlikti regioniniu, nacionaliniu ar Sąjungos lygmeniu palengvinant Sąjungos ekonomikos skaitmeninę ir žaliąją pertvarką. Valstybės narės taip pat turi pateikti informaciją apie tai, ar Sąjungoje yra panašių bandymų ir eksperimentų infrastruktūrų, nesvarbu, ar jos finansuojamos viešosiomis lėšomis, ar ne. Be to, valstybės narės turėtų pateikti informaciją apie naudotojų profilį, kaip antai dydį, sektorių ir kitą svarbią informaciją. Atlikdama vertinimą Komisija taip pat apsvarstys, kokių mastu infrastruktūros pajėgumas būtų skirtas paslaugoms, kurias teikia MVĮ, taigi suteiktų MVĮ galimybių didinti savo gamybos procesų veiksmingumą ir gebėjimą kurti novatoriškus produktus ir verslo modelius, visų pirma tuos, kuriems palankesnės sąlygos sudaromos dėl prieigos prie skaitmeninių technologijų.
67. Kiek tai susiję su valstybės pagalba, skirta projektams arba veiklai, kuriuos taip pat tiesiogiai arba netiesiogiai finansuoja Sąjunga (t. y. Komisija, jos vykdomosios įstaigos, bendrosios įmonės, įsteigtos pagal Sutarties 185 ir 187 straipsnius, arba bet kurios kitos įgyvendinančios įstaigos, kuriose Sąjungos finansavimas nėra tiesiogiai arba netiesiogiai kontroliuojamas valstybės narės), Komisija laikysis nuomonės, kad valstybės intervencijos poreikis yra nustatytas.
68. Kita vertus, kai valstybės pagalba skiriama projektams arba veiklai, kurie, atsižvelgiant į jų technologinį turinį, rizikos lygį ir mastą, yra panašūs į tuos, kurie jau įgyvendinami Sąjungoje rinkos sąlygomis, Komisija iš esmės darys prielaidą, kad rinkos nepakankamumo nėra ir prašys pateikti papildomų valstybės intervencijos poreikio įrodymų ir jį pagrįsti. Visų pirma, bandymų ir eksperimentų infrastruktūros ir inovacijų klasterių atveju valstybės narės turi įrodyti, kad dėl viešosios paramos nebus dubliuojamos jau esamų Sąjungoje veikiančių struktūrų teikiamos paslaugos, nes dėl to gali būti nepanaudojami pajėgumai ir atsirasti abejonių dėl remiamos investicijos ekonominio gyvybingumo.

3.2.2 Pagalbos priemonės tinkamumas

69. Siūloma pagalbos priemonė turi būti tinkama politikos priemonė numatytam pagalbos tikslui pasiekti, t. y. neturi būti kitos geresnės ir mažesnio iškreipiamojo poveikio politikos ir pagalbos priemonės, kuria galima pasiekti tokių pat rezultatų.

3.2.2.1. Kitų politikos priemonių tinkamumas

70. Valstybės pagalba nėra vienintelė politikos priemonė, kurią taikydamos valstybės narės gali skatinti MTPI veiklą. Svarbu atsiminti, kad gali būti ir kitų, geresnių priemonių, pavyzdžiui, su paklausa susijusių priemonių, apimančių reguliavimą, viešuosius pirkimus arba standartizavimą, taip pat didesnis viešųjų mokslinių tyrimų ir švietimo finansavimas ir bendrosios fiskalinės priemonės. Politikos priemonės tinkamumas konkrečiomis aplinkybėmis paprastai yra susijęs su sprendžiamos problemos pobūdžiu. Pavyzdžiui, norint pašalinti sunkumus naujiems rinkos dalyviams naudotis MTPI rezultatais, tinkamesnė priemonė gali būti ne valstybės pagalba, o rinkos kliūčių mažinimas. Siekiant spręsti kvalifikuotų darbuotojų trūkumo problemą, tinkamesnė priemonė gali būti ne valstybės pagalbos skyrimas, o didesnės investicijos į švietimą.
71. Pagalba MTPI, nepaisant bendro draudimo teikti valstybės pagalbą, gali būti išimtinai leidžiama, jeigu ji yra būtina siekiant suteikti galimybę vykdyti konkrečią MTPI veiklą. Todėl šiuo atžvilgiu svarbu tai, ar ir koku mastu MTPI pagalba gali būti laikoma tinkama priemone MTPI veiklai intensyvinti, atsižvelgiant į tai, kad tokių pat rezultatų būtų galima pasiekti kitomis mažesnio iškreipiamojo poveikio priemonėmis.
72. Atlikdama suderinamumo analizę Komisija visų pirma atsižvelgia į atitinkamos valstybės narės atliktą siūlomos priemonės poveikio vertinimą. Priemonės, kurių atžvilgiu valstybės narės yra apsvarsčiusios kitas politikos galimybes ir nustatčiusios bei Komisijai nurodžiusios atrankinės priemonės, pavyzdžiui, valstybės pagalbos, naudojimo pranašumą, yra laikomos tinkamomis.
73. Kiek tai susiję su valstybės pagalba, skiriama projektams arba veiklai, kuriuos taip pat tiesiogiai arba netiesiogiai finansuoja Sąjunga, t. y. Komisija, jos vykdomosios įstaigos, bendrosios įmonės, įsteigtos pagal Sutarties 185 ir 187 straipsnius, arba bet kurios kitos įgyvendinančios įstaigos, kuriose Sąjungos finansavimas nėra tiesiogiai arba netiesiogiai kontroliuojamas valstybės narės, Komisija laikysis nuomonės, kad pagalbos priemonės tinkamumas nustatytas. Valstybės narės turėtų įrodyti, kad valstybės pagalba vertinamam projektui ar veiklai užtikrintų sinergiją su bet koku finansavimu ar bendru finansavimu iš Sąjungos programų.

3.2.2.2. Skirtingų pagalbos priemonių tinkamumas

74. Valstybės pagalbą MTPI galima skirti įvairiomis formomis. Todėl valstybės narės turėtų užtikrinti, kad pagalba būtų skiriama tokia forma, kad būtų kuo mažesnė konkurencijos ir prekybos iškraipymo tikimybė. Atsižvelgiant į tai, jei pagalba skiriama suteikiant tiesioginį piniginių pranašumą, pavyzdžiui, skiriamos tiesioginės subsidijos, atleidžiama nuo mokesčių ar kitų privalomųjų įmokų arba jie sumažinami, palankiomis kainomis suteikiama žemė, produktai ar paslaugos, atitinkama valstybė narė turi pateikti kitų galimybių analizę ir paaiškinti, kodėl mažiau tikslinga teikti pagalbą kitomis, galimai mažesnio iškreipiamojo poveikio formomis, kaip grąžintini avansai arba skolos ar nuosavo kapitalo priemonėmis pagrįsta pagalba, pavyzdžiui, valstybės garantijos, akcijų įsigijimas ar kitos paskolos ar kapitalo suteikimo palankiomis sąlygomis formos.
75. Pagalbos priemonė turėtų būti pasirinkta remiantis rinkos nepakankamumo problema, kurią šia priemone siekiama spręsti. Pavyzdžiui, tais atvejais, kai rinkos nepakankamumas yra susijęs su sunkumais gauti skolos finansavimą iš išorės dėl asimetriškos informacijos, valstybės narės paprastai turėtų teikti pagalbą likvidumo paramos, pavyzdžiui, paskolos ar garantijos, o ne subsidijos forma. Tais atvejais, kai su įmone būtina tam tikru mastu pasidalyti rizika, pasirinktina pagalbos priemonė paprastai turėtų būti grąžintinas avansas. Ypač kai veiklai, glaudžiai susijusiai su rinka, pagalba skiriama ne likvidumo paramos arba grąžintino avanso forma, valstybės narės turi pagrįsti priemonės, pasirinktos konkrečiai rinkos nepakankamumo problemai spręsti, tinkamumą. Jeigu pagalbos schemomis įgyvendinami veiksmų programų tikslai ir prioritetai, tose programose pasirinkta finansavimo priemonė iš principo laikoma tinkama priemone.

3.2.3 Pagalbos proporcingumas

3.2.3.1. Bendrosios sąlygos

76. Kad bet kuri MTPI pagalba būtų laikoma proporcinga, jos dydis turi būti apribotas iki minimumo, reikalingo remiamai veiklai vykdyti.

3.2.3.1.1. Didžiausias pagalbos intensyvumas

77. Siekiant užtikrinti, kad pagalbos lygis būtų proporcingas rinkos nepakankamumui, kurią šia pagalba ketinama pašalinti ir kuris trukdo vykdyti MTPI veiklą, pradėtiną pasinaudojant konkrečia pagalbos priemone, pagalbos dydis turi būti nustatytas atsižvelgiant į iš anksto nustatytą tinkamų finansuoti išlaidų grupę ir apribotas iki tam tikros tų tinkamų finansuoti išlaidų dalies (toliau – pagalbos intensyvumas). Pagalbos intensyvumas turi būti nustatytas kiekvienam pagalbos gavėjui, taip pat ir bendradarbiavimo projekto atveju.

78. Norėdama užtikrinti nuspėjamumą ir vienodas sąlygas, Komisija MTPI pagalbai taiko didžiausią pagalbos intensyvumą, nustatomą remiantis šiais trimis kriterijais: i) pagalbos artimumu rinkai, kaip tikėtino neigiamo pagalbos poveikio ir jos poreikio rodikliu, atsižvelgiant į galimas didesnes pajamas, kurių galima tikėtis iš remiamos veiklos; ii) pagalbos gavėjo dydžiu, kaip didesnių sunkumų, kuriuos paprastai patiria mažesnės įmonės, siekdamas finansuoti rizikingą projektą, rodikliu, ir iii) bet kokios rinkos nepakankamumo problemos, pavyzdžiui, tikėtino su žinių sklaida susijusio poveikio išorei, dydžiu. Todėl su plėtra ir inovacijomis susijusiai veiklai skiriamos pagalbos intensyvumas paprastai turėtų būti mažesnis už mokslinių tyrimų veiklai skiriamos pagalbos intensyvumą. Šie kriterijai panašiai taikomi pagalbos intensyvumui tuo atveju, kai pagalba teikiama bandymų ir eksperimentų infrastruktūrai, kuri daugiausia teiktų paslaugas įmonėms, vykdančioms rinkai artimesnę MTPP veiklą.

79. Tinkamos finansuoti išlaidos, numatytos kiekvienai pagalbos priemonei, kuriai taikoma ši sistema, yra nustatytos I priede. Kai MTPP projektas apima įvairias užduotis, kiekviena reikalavimus atitinkanti užduotis turi būti priskirta fundamentinių tyrimų, pramoninių tyrimų ar eksperimentinės plėtos kategorijoms⁽⁵⁹⁾. Priskirdama įvairias veiklos rūšis prie atitinkamų kategorijų⁽⁶⁰⁾, Komisija remsis savo praktika, taip pat EBPO *Frascati* vadove⁽⁶¹⁾ pateiktais konkrečiais pavyzdžiais ir paaškinimais.

80. Tinkamos finansuoti MTPI išlaidos turi būti pagrįstos naujausiais turimais aiškiais ir konkrečiais patvirtinamaisiais dokumentais. Papildomos pridėtinės išlaidos ir kitos veiklos išlaidos, įskaitant išlaidas medžiagoms, reikmenims ir panašioms produktams, tiesiogiai patirtos vykdant projektą, taip pat gali būti apskaičiuojamos taikant supaprastintą išlaidų metodą kaip vienodo dydžio suma iki 20 %, taikomų bendrai tinkamų finansuoti MTPP projekto išlaidų, apibrėžtų I priedo a–d ir g punktuose, skirtuose sveikatos priežiūros požiūriu svarbiems / su sveikatos priežiūra susijusiems MTPP projektams, sumai. Šiuo atveju netiesioginėms išlaidoms apskaičiuoti naudojamos MTPP projekto išlaidos nustatomos remiantis įprasta apskaitos praktika ir apima tik tinkamas finansuoti MTPP projekto išlaidas, išvardytas I priedo a–d ir g punktuose, skirtuose sveikatos priežiūros požiūriu svarbiems / su sveikatos priežiūra susijusiems MTPP projektams. Pagal programą „Europos horizontas“ bendrai finansuojamų projektų atveju valstybės narės netiesioginėms MTPP projektų išlaidoms apskaičiuoti gali taikyti supaprastintą programos „Europos horizontas“ išlaidų apskaičiavimo metodiką.

⁽⁵⁹⁾ Šis skirstymas nebūtinai turi būti grindžiamas chronologiniu metodu, per tam tikrą laiką nuosekliai pereinant nuo fundamentinių tyrimų prie rinkai artimesnės veiklos. Todėl niekas neužkirs kelio Komisijai vėlesniu projekto etapu atliktą užduotį priskirti prie pramoninių tyrimų ir nustatyti, kad ankstesniu etapu atlikta veikla laikytina eksperimentine plėtra arba apskritai nelaikytina moksliniais tyrimais.

⁽⁶⁰⁾ Praktiniais sumetimais skirtingos MTPP kategorijos gali būti laikomos atitinkančiomis technologinio pasirengimo 1 lygį (fundamentiniai tyrimai), 2–4 lygius (pramoniniai tyrimai) ir 5–8 lygius (eksperimentinė plėtra), išskyrus atvejus, kai įrodoma, kad atskirais atvejais turėtų būti taikoma kitokia skalė – žr. Komisijos komunikatą „Europos didelio poveikio technologijų strategija – ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo skatinimo priemonė“ (COM(2012) 341 *final*, 2012 6 26).

⁽⁶¹⁾ EBPO, „Frascati Manual, 2015: Guidelines for Collecting and Reporting Data on Research and Experimental Development“ su pakeitimais arba jas pakeičiančios gairės.

81. Didžiausias pagalbos intensyvumas, paprastai taikomas visoms reikalavimus atitinkančioms MTPI priemonėms, yra nustatytas II priede ⁽⁶²⁾. Jeigu sistemoje nenurodyta kitaip, vertindama priemonių, apie kurias reikia pranešti, kategorijas, Komisija remsis visu pagalbos intensyvumu, taikomu MTPI priemonėms pagal Bendrąjį bendrosios išimties reglamentą.
82. Valstybės pagalbos projektui, kurį bendradarbiaudamos vykdo mokslinių tyrimų organizacijos ir įmonės, atveju bendra pagalba, kurią sudaro tiesioginė viešoji parama ir mokslinių tyrimų organizacijų įnašai į tą patį projektą, jeigu jie yra pagalba, negali viršyti kiekvienai pagalbą gaunančiai įmonei taikomo pagalbos intensyvumo.

3.2.3.1.2. Gražintini avansai

83. Jeigu valstybė narė suteikia gražintiną avansą, kuris laikomas valstybės pagalba, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 1 dalyje, taikomos šiame skirsnyje nurodytos taisyklės.
84. Kai valstybė narė, remdamasi galiojančia metodika, pagrįsta pakankamais patikrinamais duomenimis, gali įrodyti, kad galima apskaičiuoti gražintino avanso bendrą subsidijos ekvivalentą, ji gali pranešti Komisijai apie pagalbos schemą ir susijusią metodiką. Jeigu, Komisijos manymu, ši metodika yra priimtina, o schema suderinama, pagalbą galima skirti remiantis gražintino avanso bendru subsidijos ekvivalentu, neviršijant II priede nustatyto pagalbos intensyvumo.
85. Visais kitais atvejais gražintinas avansas nurodomas kaip tinkamų finansuoti išlaidų procentinė dalis ir gali viršyti taikytiną didžiausią pagalbos intensyvumą 10 procentinių punktų, jeigu laikomasi toliau nurodytų sąlygų:
- (a) priemonėje turi būti numatyta, kad sėkmingo įgyvendinimo atveju avansas turi būti gražintas taikant palūkanų normą, kuri turi būti ne mažesnė nei diskonto norma, nustatyta taikant Komisijos komunikatą dėl orientacinių ir diskonto normų nustatymo metodo pakeitimo ⁽⁶³⁾;
 - (b) jeigu projektas įgyvendintas sėkmingiau, palyginti su nurodytu sėkmingo įgyvendinimo rezultatu, atitinkama valstybė narė turėtų prašyti, kad būtų išmokėta suma, didesnė už gražintą avanso sumą, įskaitant palūkanas pagal galiojančią diskonto normą;
 - (c) projektui nepavykus, nebūtina gražinti viso avanso. Dalinio sėkmingo įgyvendinimo atveju gražintina suma turėtų būti proporcinga sėkmingai įgyvendintai projekto daliai.
86. Kad Komisija galėtų įvertinti priemonę, turi būti išdėstytos išsamios avanso gražinimo nuostatos sėkmingo įgyvendinimo atveju, aiškiai nurodant, kas bus laikoma sėkmingu įgyvendinimu, remiantis pagrįsta ir atsargia hipoteze.

3.2.3.1.3. Fiskalinės priemonės

87. Jeigu fiskalinė priemonė yra valstybės pagalba, jos pagalbos intensyvumą galima apskaičiuoti arba atskirų projektų, arba įmonės lygmeniu kaip bendros mokesčių lengvatos sumos ir visų tinkamų finansuoti MTPI išlaidų, patirtų per ne daugiau kaip trejus iš eilės einančius finansinius metus, sumos santykį. Pastaruoju atveju fiskalinė priemonė gali būti be išimties taikoma bet kokiai reikalavimus atitinkančiai veiklai, neviršijant eksperimentinei plėtrai taikomo pagalbos intensyvumo ⁽⁶⁴⁾.

⁽⁶²⁾ Nedarant poveikio bendrosios išimties reglamente nustatytiems specialiosioms nuostatomis, taikomoms pagalbai moksliniams tyrimams ir plėtrai žemės ūkio ir žuvininkystės sektoriuose.

⁽⁶³⁾ Komisijos komunikatas dėl orientacinių ir diskonto normų nustatymo metodo pakeitimo (OL C 14, 2008 1 19, p. 6).

⁽⁶⁴⁾ Priešingai, kai pagal fiskalinę pagalbos priemonę išskiriamos skirtingos MTP kategorijos, atitinkamas pagalbos intensyvumas negali būti viršytas.

3.2.3.1.4. Pagalbos sumavimas

88. Pagalba gali būti suteikta vienu metu pagal kelias pagalbos schemas arba sumuojama su *ad hoc* pagalba, jeigu bendra veiklai arba projektui skirtos valstybės pagalbos suma neviršija pagalbos viršutinių ribų, nurodytų šioje sistemoje. Kaip nurodyta 10 punkte, Sąjungos finansavimas, kurį centralizuotai valdo Sąjungos institucijos, agentūros, bendrosios įmonės ar kitos įstaigos ir kuris nėra tiesiogiai ar netiesiogiai kontroliuojamas valstybių narių, nėra valstybės pagalba ir į ją neturėtų būti atsižvelgiama. Jeigu toks Sąjungos finansavimas derinamas su valstybės pagalba, bendra viešojo finansavimo suma, skirta toms pačioms tinkamoms finansuoti išlaidoms padengti, neturi viršyti palankiausios finansavimo normos, nustatytos taikomose Sąjungos teisės taisyklėse.
89. Bandymų ir eksperimentų infrastruktūrai, kurią bendrai finansuoja Sąjungos fondai, agentūros, bendrosios įmonės ar kitos Sąjungos įstaigos, galėtų būti skiriama viešoji parama, sudaranti iki 100 % tinkamų finansuoti investicinių išlaidų, su sąlyga, kad projektui būtina viso viešojo finansavimo (t. y. valstybės pagalbos ir kitų viešojo finansavimo šaltinių) suma būtų įrodyta remiantis patikimu trūkstamo finansavimo vertinimu, siekiant užtikrinti, kad dėl bendros viešojo finansavimo sumos nesusidarytų kompensacijos permoka ⁽⁶⁵⁾.
90. Jeigu išlaidos, tinkamos finansuoti MTPI pagalba, taip pat potencialiai visiškai arba iš dalies atitinka pagalbos skyrimo kitais tikslais reikalavimus, daliai, kurią tinka finansuoti abiejų rūšių pagalba, bus nustatyta palankiausia viršutinė riba pagal atitinkamas taisykles.
91. Pagalba MTPI negali būti sumuojama su *de minimis* parama toms pačioms tinkamoms finansuoti išlaidoms padengti, jeigu dėl to pagalbos intensyvumas viršytų šioje sistemoje nustatytą pagalbos intensyvumą.

3.2.3.2. Papildomos individualiai pagalbai taikomos sąlygos

92. Siekiant užtikrinti proporcingumą, nepakanka, kad individuali pagalba, apie kurią būtina pranešti, atitiktų tik iš anksto nustatytą didžiausią pagalbos intensyvumą.
93. Paprastai, taip pat siekdama nustatyti, ar pagalba yra proporcinga, Komisija patikrins, ar pagalbos suma neviršija minimumo, kuris būtinas, kad remiamas projektas būtų pakankamai pelningas, pavyzdžiui, suteikiant galimybę pasiekti vidinę grąžos normą, kuri atitiktų konkretaus sektoriaus ar įmonės orientacinę normą arba minimalų pelningumo koeficientą. Šiuo tikslu taip pat galima taikyti įprastas grąžos normas, kurių pagalbos gavėjas reikalauja kituose MTPI projektuose, viso pagalbos gavėjo kapitalo sąnaudas arba grąžą, kuri paprastai gaunama atitinkamame sektoriuje. Reikia atsižvelgti į visas atitinkamas projekto įgyvendinimo laikotarpiu numatomas išlaidas ir naudą, įskaitant išlaidas ir pajamas, kurias lemia MTPI veiklos rezultatai.
94. Jeigu įrodoma, pavyzdžiui, bendrovės vidaus dokumentais, kad pagalbos gavėjas turi aiškų pasirinkimą vykdyti arba remiamą projektą, arba alternatyvų neremiamą projektą, pagalba bus laikoma apribota iki būtino minimumo tik jei jos suma neviršys atitinkamos veiklos įgyvendinimo grynųjų papildomų išlaidų, palyginti su projektu, kuris būtų vykdomas priešingu atveju, jei pagalba nebūtų teikiama. Siekdama nustatyti grynąsias papildomas išlaidas, Komisija palygins numatomas investicijų į remiamą projektą ir į projektą, kuris būtų vykdomas priešingu atveju, grynąsias dabartines vertes, atsižvelgdama į skirtingų verslo scenarijų tikimybę ⁽⁶⁶⁾.
95. Kai pagalba skiriama MTP projektams, mokslinių tyrimų infrastruktūros statybai ar atnaujinimui arba bandymų ir eksperimentų infrastruktūros statybai ar atnaujinimui ir Komisija, remdamasi 93 arba 94 punkte nustatyta metodika, gali nustatyti, kad pagalba yra griežtai apribota iki būtino minimumo, gali būti leidžiamas didesnis didžiausias pagalbos intensyvumas, negu nustatytas II priede, neviršijant toliau pateikiamoje lentelėje nurodytų lygių.

⁽⁶⁵⁾ Lėšų susigrąžinimo mechanizmas gali būti įgyvendinamas kaip apsaugos priemonė.

⁽⁶⁶⁾ Konkrečiu atveju, kai pagalba galima tik paspartinti projekto užbaigimą, lyginant daugiausia reikėtų parodyti skirtingus terminus, susijusius su grynųjų pinigų srautais, ir uždelstą patekimą į rinką.

	Mažoji įmonė	Vidutinė įmonė	Didelė įmonė
Pagalba MTP projektams			
Fundamentiniai tyrimai	100 %	100 %	100 %
Taikomieji tyrimai	80 %	70 %	60 %
— jei veiksmingai bendradarbiauja įmonės arba įmonės (didelių įmonių atveju bendradarbiavimas turi būti tarpvalstybinis arba bent su viena MVĮ) ir mokslinių tyrimų organizacijos arba	90 %	80 %	70 %
— jei vykdoma plati rezultatų sklaida arba			
— jei MTP projektas vykdomas remiamuose regionuose, tenkinančiuose Sutarties 107 straipsnio 3 dalies a punkto sąlygas, arba	90 % arba 85 %	80 % arba 75 %	70 % arba 65 %
— jei MTP projektas vykdomas remiamuose regionuose, tenkinančiuose Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkto sąlygas			
Mokslinių tyrimų infrastruktūros statymo ir atnaujinimo pagalba	60 %		
— jei viešąjį finansavimą teikia bent dvi valstybės narės arba	70 %		
— jei mokslinių tyrimų infrastruktūra įvertinta ir atrinkta ES lygmeniu			
Bandymų ir eksperimentų infrastruktūros statymo ir atnaujinimo pagalba	55 %	45 %	35 %
— jei viešąjį finansavimą teikia bent dvi valstybės narės arba	65 %	55 %	45 %
— jei Europos komandos iniciatyvos (apimančios bendro finansavimo arba „pažangumo ženklo“ tipo scenarijų) įvertintos ir atrinktos ES lygmeniu ir (arba)			
— jei bandymų ir eksperimentų infrastruktūra teikia paslaugas daugiausia MVĮ (tam tikslui skiria bent 80 % savo pajėgumo)	70 % (65+5) arba 60 % (55+5)	60 % (55+5) arba 50 % (45+5)	50 % (45+5) arba 40 % (35+5)

96. Siekdamas įrodyti, kad pagalba yra apribota iki būtino minimumo, valstybės narės privalo paaiškinti, kaip buvo nustatyta pagalbos suma. Pagalbos proporcingumui įvertinti taip pat galima naudoti dokumentus ir skaičiavimus, kuriais remiantis nagrinėtas skatinamasis poveikis. Jei nustatyta, kad pagalbos daugiausia reikia dėl to, kad rinkoje sunku gauti skolos finansavimą, o ne dėl nepakankamo pelningumo, ypač tinkamas būdas užtikrinti, kad pagalba būtų apribota iki minimumo, gali būti paskolos, garantijos arba grąžintino avanso, o ne negrąžintinos pagalbos, pavyzdžiui, subsidijos, teikimas.
97. Jei remiamai veiklai vykdyti yra daug potencialių kandidatų, labiau tikėtina, kad proporcingumo reikalavimo bus laikomasi tuo atveju, jei pagalba bus skiriama remiantis skaidriais, objektyviais ir nediskriminaciniais kriterijais.
98. Siekiant pašalinti tikrus arba galimus tiesioginius arba netiesioginius tarptautinės prekybos iškraipymus, gali būti patvirtintas didesnis negu paprastai pagal šią sistemą leidžiamas pagalbos intensyvumas, jeigu konkurentai už Sąjungos ribų per paskutinius trejus metus yra tiesiogiai arba netiesiogiai gavę arba gaus lygiavertį intensyvumo pagalbą panašioms projektams. Tačiau jeigu, atsižvelgiant į konkretų atitinkamo sektoriaus pobūdį, tarptautinės prekybos iškraipymai yra tikėtini vėliau nei po trejų metų, orientacinis laikotarpis gali būti atitinkamai pratęstas. Kai įmanoma, atitinkama valstybė narė turi pateikti Komisijai pakankamai informacijos, kad ji galėtų įvertinti padėtį, ypač poreikį atsižvelgti į trečiosios šalies konkurento konkurencinį pranašumą. Jeigu Komisija neturi įrodymų, susijusių su skirta arba siūloma pagalba, savo sprendimą ji taip pat gali priimti remdamasi netiesioginiais įrodymais.

99. Rinkdama įrodymus, Komisija gali naudotis savo tyrimo įgaliojimais ⁽⁶⁷⁾.

3.2.4 Skaidrumas

100. Valstybės narės turi Europos Komisijos tvarkomame Suteiktos valstybės pagalbos skaidrumo modulyje ⁽⁶⁸⁾ arba išsamioje valstybės pagalbos svetainėje paskelbti šią nacionalinio ar regioninio lygmens informaciją:

- (a) visą sprendimo dėl individualios pagalbos teikimo arba patvirtintos pagalbos schemos ir jos įgyvendinimo nuostatų tekstą arba nuorodą į jį;
- (b) informaciją apie kiekvieną individualią pagalbą, skirtą *ad hoc* arba pagal pagalbos schemą, patvirtintą remiantis šia sistema ir viršijančią 100 000 EUR:
 - konkretaus pagalbos gavėjo tapatybę ⁽⁶⁹⁾:
 - pavadinimą;
 - pagalbos gavėjo identifikatorių;
 - pagalbos gavėjo įmonės rūši pagalbos skyrimo metu:
 - MVĮ;
 - didelė įmonė;
 - regioną, kuriame įsisteigęs pagalbos gavėjas, NUTS II ar žemesniu lygmeniu;
 - pagrindinį ekonomikos sektorių, kuriame pagalbos gavėjas vykdo veiklą (NACE grupės lygiu) ⁽⁷⁰⁾;
 - pagalbos elementą ir, jei skiriasi, nominaliąją pagalbos sumą, išreikštą kaip visa suma nacionaline valiuta ⁽⁷¹⁾;
 - pagalbos priemonę ⁽⁷²⁾:
 - dotacija / palūkanų subsidija / skolos nurašymas;
 - paskola / grąžintini avansai / kompensuojamoji dotacija;
 - garantija;
 - mokesčių lengvata arba atleidimas nuo mokesčių;
 - rizikos finansavimas;
 - kita (nurodykite);
 - pagalbos skyrimo ir paskelbimo datas;
 - pagalbos tikslą;
 - pagalbą teikiančios institucijos (-ų) pavadinimą (-us);

⁽⁶⁷⁾ Žr. 2015 m. liepos 13 d. Tarybos reglamento (ES) 2015/1589, nustatančio išsamias Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 108 straipsnio taikymo taisykles (OL L 248, 2015 9 24, p. 9) 25 straipsnį.

⁽⁶⁸⁾ Vieša paieška valstybės pagalbos skaidrumo duomenų bazėje adresu <https://webgate.ec.europa.eu/competition/transparency/public?lang=lt>.

⁽⁶⁹⁾ Išskyrus verslo paslaptis ir kitą konfidencialią informaciją deramai pagrįstais atvejais ir Komisijai pritarus (2003 m. gruodžio 1 d. Komisijos komunikatas dėl profesinės paslapties valstybės pagalbos sprendimuose, C(2003) 4582 (OL C 297, 2003 12 9, p. 6)).

⁽⁷⁰⁾ 2006 m. gruodžio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1893/2006, nustatantis statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių NACE 2 red. ir iš dalies keičiantis Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 3037/90 bei tam tikrus EB reglamentas dėl konkrečių statistikos sričių (OL L 393, 2006 12 30, p. 1).

⁽⁷¹⁾ Bendrąjį subsidijos ekvivalentą arba, kai taikytina, investicijos sumą. Veiklos pagalbos atveju gali būti nurodoma kiekvienam pagalbos gavėjui per vienus metus skiriama pagalbos suma. Fiskalinių schemų atveju ši suma gali būti nurodoma punkte nustatytais intervalais¹⁴³. Skelbiama didžiausia leidžiamos mokesčių lengvatos suma, o ne kiekvienais metais atskaitoma suma (pvz., kai teikiamas mokesčių kreditas, skelbiama didžiausia leidžiama mokesčių kredito suma, o ne faktinė suma, kuri gali priklausyti nuo apmokestinamųjų pajamų ir kasmet kisti).

⁽⁷²⁾ Jeigu pagalba teikiama taikant kelias pagalbos priemones, pagalbos suma turi būti nurodoma pagal kiekvieną priemonę.

- kai taikytina, įgaliotojo subjekto pavadinimą ir atrinktų finansų tarpininkų pavadinimus;
 - pagalbos priemonės numerį ⁽⁷³⁾.
101. Valstybės narės turi imtis priemonių, kad 100 punkte nurodytos išsamios valstybės pagalbos svetainės būtų tokios, kad informacija būtų lengvai prieinama. Informacija turi būti skelbiama nekomerciniu lentelinės duomenų skaičiuoklės formatu, kuris leidžia veiksmingai atlikti duomenų paiešką, juos gauti, atsisiųsti ir nesunkiai skelbti internete, pavyzdžiui, CSV arba XML formatu. Plačiau visuomenei turi būti suteikta prieiga prie svetainės be jokių apribojimų, įskaitant išankstinę naudotojų registraciją.
102. Kalbant apie schemas mokesčių lengvatų forma, laikoma, kad 100 punkto b papunktyje nustatytos sąlygos yra įvykdytos, jeigu valstybės narės paskelbia reikiamą informaciją apie individualios pagalbos sumas tokiomis intervalais (mln. EUR): [0,1–0,5], [0,5–1], [1–2], [2–5], [5–10], [10–30], [30–60], [60–100], [100–250] ir [250 ir daugiau].
103. 100 punkto b papunktyje nurodyta informacija turi būti paskelbta per šešis mėnesius nuo pagalbos skyrimo dienos, o pagalbos mokesčių lengvatų forma atveju – per vienus metus nuo mokesčių deklaracijos pateikimo termino pabaigos ⁽⁷⁴⁾. Jei pagalba yra neteisėta, bet vėliau pripažinta suderinama, valstybės narės privalo šią informaciją paskelbti per šešis mėnesius nuo Komisijos sprendimo, kuriuo pagalba pripažįstama suderinama, priėmimo dienos. Kad būtų galima užtikrinti valstybės pagalbos taisyklių vykdymą pagal Sutartį, informacija turi būti prieinama bent 10 metų nuo pagalbos suteikimo dienos.
104. Komisija savo interneto svetainėje paskelbs nuorodą į 101 punkte nurodytą valstybės pagalbos interneto svetainę.
- 3.2.5 *Patikrinimas, ar konkretus neigiamas pagalbos MTPI poveikis konkurencijai ir prekybos sąlygoms sumažinamas iki minimumo arba jo išvengiama*
- 3.2.5.1 *Bendrosios pastabos*
105. Komisija, atsižvelgdama į valstybių narių pateiktą informaciją apie atitinkamas produktų rinkas, nustatys pagalbos paveiktas rinkas, tai yra rinkas, kurias paveikia pagalbos gavėjo elgesio pasikeitimas. Jeigu tam tikra novatoriška MTPI veikla bus susijusi su keliomis būsimomis produktų rinkomis, bus vertinamas valstybės pagalbos poveikis visoms atitinkamoms rinkoms. Komisija taip pat nustatys paveiktą geografinę rinką, atitinkančią teritoriją, kurioje veikia paveiktų produktų rinkų įmonės ir kurioje konkurencijos sąlygos yra pakankamai vienodos ir gali būti aiškiai atskirtos nuo kaimyninių teritorijų sąlygų.
106. Komisija papildomai įvertins konkurencijos iškreipimus remdamasi numatomu MTPI pagalbos poveikiu įmonių konkurencijai atitinkamose produktų ir geografinėse rinkose ⁽⁷⁵⁾, kurias, tikėtina, pagalba paveiks neigiamai, taip pat atsižvelgdama į valstybių narių pateiktą informaciją apie konkurentus ir klientus arba vartotojus, kuriems daromas poveikis. Kai tinkama, Komisija kartu gali nustatyti konkurencinę sąveiką (pakaitalus, vienas kitą papildančius produktus, be kita ko, žemesnės arba aukštesnės grandies rinkose) tais atvejais, kai labiau tikėtina, kad dėl pagalbos priemonės atsiras iškreipimų.
107. Pagalba paprastai suteikia galimybę pagalbos gavėjui įgyti konkurencinį pranašumą dėl, be kita ko, i) sumažėjusių gamybos sąnaudų arba ii) padidėjusio gamybos pajėgumo, arba iii) naujų produktų kūrimo. Komisija mano, kad neigiamą pagalbos poveikį pirmiausia pajus konkurentai. Dėl tos priežasties Komisija visų pirma turėtų daugiausia dėmesio skirti tam, kad nustatytų pagalbos gavėjo faktinius ar potencialius konkurentus, kuriems tikėtinas neigiamas pagalbos poveikis.

⁽⁷³⁾ Nurodytą Komisijos pagal 21 punkte nurodytą elektroninę procedūrą.

⁽⁷⁴⁾ Jei nėra oficialaus reikalavimo teikti metinę deklaraciją, duomenų fiksavimo tikslais pagalbos suteikimo diena bus laikoma metų, už kurio buvo suteikta pagalba, gruodžio 31 d.

⁽⁷⁵⁾ Ši analizė prireikus gali apimti tiek žaliavų, tiek produktų rinkas.

108. Komisija nustatė du pagrindinius galimus konkurencijos ir valstybių narių tarpusavio prekybos iškraipymus dėl MTPI pagalbos, t. y. produkto rinkos iškraipymus ir poveikį vietovės pasirinkimui. Abiejų rūšių iškraipymai gali nulemti neveiksmingą išteklų paskirstymą, dėl kurio prastėja ekonominiai vidaus rinkos rezultatai, ir paskirstymo problemas, kai pagalba paveikia ekonominės veiklos pasiskirstymą regionuose.
109. Kiek tai susiję su iškraipymais produktų rinkose, valstybės pagalba MTPI gali daryti poveikį konkurencijai diegiant inovacijas ir produktų rinkose, kuriose naudojama MTPI veiklos rezultatais.

3.2.5.1.1. Poveikis produktų rinkoms

110. Valstybės pagalba MTPI gali varžyti konkurenciją diegiant inovacijas ir produktų rinkose trimis būdais, t. y. gali būti iškraipomas konkurencinis patekimo į rinką ir pasitraukimo iš jos procesas, iškraipomos dinaminės paskatos investuoti ir įgyjama arba išlaikoma įtaka rinkoje.

(a) *Konkurencinio patekimo į rinką ir pasitraukimo iš jos procesų iškraipymas*

111. MTPI pagalba gali trukdyti pagal rinkos mechanizmą atlyginti našiausiems gamintojams, o nenašiausius gamintojus mažiau versti tobulėti, restruktūrizuotis ar pasitraukti iš rinkos. Taip gali susidaryti tokia padėtis, kai dėl skirtos pagalbos konkurentai, kurie kitu atveju galėtų išlikti rinkoje, iš jos išstumiami arba apskritai į ją niekada nepatenka. Panašiai valstybės pagalba gali užkirsti kelią nenašioms įmonėms pasitraukti iš rinkos arba netgi gali paskatinti jas patekti į rinką ir atimti rinkos dalį iš našesnių konkurentų. Todėl netinkamai nukreipta MTPI pagalba gali būti remiamos nenašios įmonės ir taip sukuriama rinkos struktūros, kuriose daugelis rinkos dalyvių veikia labai nenašiai. Kišantis į konkurencinio patekimo į rinką ir pasitraukimo iš jos procesus, ilgainiui gali būti slopinamos inovacijos ir lėtinamas pramonės našumo didinimas.

(b) *Dinaminių paskatų iškraipymas*

112. MTPI pagalba gali iškraipyti dinamines pagalbos gavėjo konkurentų paskatas investuoti. Įmonei gavus pagalbą, paprastai padidėja tikimybė, kad jos MTPI veikla bus sėkminga, todėl ateityje ta įmonė aktyviau dalyvauja atitinkamoje produkto rinkoje (-se). Tas aktyvesnis dalyvavimas gali paskatinti konkurentus sumažinti savo pirminių investicijų planų užmojų (išstūmimo poveikis).

113. Be to, dėl pagalbos potencialūs pagalbos gavėjai gali tapti mažiau iniciatyvūs ar labiau linkę rizikuoti. Tokiu atveju ilgalaikis poveikis bendriems sektoriaus veiklos rezultatams greičiausiai bus neigiamas. Todėl netinkamai nukreipta MTPI pagalba gali būti remiamos nenašios įmonės ir taip sukuriama rinkos struktūros, kuriose daugelis rinkos dalyvių veikia labai nenašiai.

(c) *Įtakos rinkoje įgijimas arba išlaikymas*

114. Pagalba MTPI taip pat gali būti daromas iškreipiamasis poveikis, padidinant arba išlaikant įtaką produktų rinkose. Įtaka rinkoje – gebėjimas daryti ilgalaikį poveikį rinkos kainoms, produkcijai, produktų ir paslaugų įvairovei arba kokybei ar kitiems konkurencijos aspektams, padarant žalos vartotojams. Net jei dėl pagalbos įtaka rinkoje tiesiogiai nesustiprėja, ji gali stiprėti netiesiogiai – skatinant esamus konkurentus atsisakyti plėtos ar pasitraukti iš rinkos arba atgrasant naujus konkurentus nuo patekimo į rinką.

3.2.5.1.2. Poveikis prekybai ir vietos pasirinkimui

115. Valstybės pagalba MTPI taip pat gali nulemti konkurencijos iškraipymus, kai ji daro poveikį vietos pasirinkimui. Tų iškraipymų gali atsirasti keliose valstybėse narėse, kai įmonės konkuruoja tarpvalstybiniu mastu arba svarsto skirtingas vietas. Pagalba, skirta veiklos perkėlimui į kitą regioną vidaus rinkoje, tiesiogiai iškraipymų produkto rinkoje gali ir nesukelti, tačiau ji nukreipia veiklą ar investicijas iš vieno regiono į kitą.

3.2.5.1.3. Akivaizdus neigiamas poveikis

116. Iš esmės norint nustatyti, kokia apimtimi galima laikyti, kad pagalbos priemonė turi iškreipiamąjį poveikį, reikia išnagrinėti šią priemonę ir aplinkybes, kuriomis ji taikoma. Tačiau galima nustatyti tam tikrus atvejus, kai neigiamas poveikis yra akivaizdžiai didesnis už teigiamą poveikį – tai reiškia, kad pagalba negali būti laikoma suderinama su vidaus rinka.
117. Visų pirma, remiantis Sutartyje įtvirtintais bendraisiais principais, valstybės pagalba negali būti laikoma suderinama su vidaus rinka, jeigu pagalbos priemonė yra diskriminacinė tokiu mastu, kurio negalima pateisinti valstybės pagalbos pobūdžiu. Taigi, kaip paaiškinta 3.1.3 skirsnyje, Komisija neeis taikyti priemonės, kai tokia priemonė ar su ja susijusiomis sąlygomis pažeidžiama atitinkama Sąjungos teisė⁽⁶⁾. Tai ypač taikytina pagalbos priemonėms, pagal kurias pagalbos skyrimas yra susietas su įpareigojimu pagalbos gavėjui turėti pagrindinę buveinę atitinkamoje valstybėje narėje (arba būti iš esmės įsisteigusių toje valstybėje narėje) arba naudoti nacionalinius produktus ar paslaugas, taip pat pagalbos priemonėms, kuriomis apribojama galimybė pagalbos gavėjui naudotis MTPI rezultatais kitose valstybėse narėse⁽⁷⁾.

3.2.5.2. Pagalbos schemas

118. Kad pagalbos schemas, apie kurias būtina pranešti, būtų galima laikyti suderinamomis su vidaus rinka, jomis neturėtų būti reikšmingai iškraipoma konkurencija ir prekyba. Visų pirma, net jei atskiri iškraipymai gali būti laikomi nedideliais (su sąlyga, kad pagalba yra reikalinga ir proporcinga siekiant bendro tikslo), bendras pagalbos schemų iškraipomasis poveikis visgi gali būti labai didelis. Tokių iškraipymų gali atsirasti, pavyzdžiui, dėl pagalbos, kuri neigiamai veikia konkurentų dinamines paskatas kurti inovacijas. Konkretiems sektoriams skirtos schemas atveju tokių iškraipymų rizika dar didesnė.
119. Todėl, nedarant poveikio 145 punktui, valstybės narės, atsižvelgdamos, pavyzdžiui, į atitinkamų projektų dydį, individualios pagalbos sumas ir bendras pagalbos sumas, numatomų pagalbos gavėjų skaičių ir tikslinių sektorių ypatybes, privalo įrodyti, kad bet koks neigiamas poveikis bus apribotas iki minimumo. Kad Komisija galėtų įvertinti galimą neigiamą pagalbos schemų, apie kurias būtina pranešti, poveikį, valstybės narės gali pateikti turimą poveikio vertinimą ir ankstesnių panašių schemų *ex post* vertinimus.

3.2.5.3. Papildomos individualiai pagalbai taikomos sąlygos

3.2.5.3.1. Produktų rinkų iškraipymai

120. Kiek tai susiję su individualia pagalba, apie kurią būtina pranešti, tam, kad Komisija galėtų nustatyti ir įvertinti galimus konkurencijos ir prekybos iškraipymus, valstybės narės turėtų pateikti informaciją apie: i) atitinkamas produktų rinkas, t. y. rinkas, kurias paveikia pagalbos gavėjo elgesio pasikeitimas, ir ii) konkurentus ir klientus arba vartotojus, kuriems daromas poveikis.
121. Vertindama neigiamą pagalbos priemonės poveikį, Komisija, analizuodama konkurencijos iškraipymus, daugiausia dėmesio skirs numatomam MTPI pagalbos poveikiui įmonių konkurencijai atitinkamose produktų rinkose. Komisija labiau atsižvelgs į tą riziką konkurencijai ir prekybai, kuri, labai tikėtina, gali kilti artimoje ateityje.
122. Jeigu tam tikra novatoriška veikla bus susijusi su keliomis būsimomis produktų rinkomis, bus vertinamas valstybės pagalbos poveikis visoms atitinkamoms rinkoms. Tam tikrais atvejais prekiaujama pačiais MTPI veiklos rezultatais, pavyzdžiui, intelektinės nuosavybės teisėmis technologijų rinkose, pavyzdžiui, licencijuojant arba parduoiant patentus. Tais atvejais Komisija taip pat gali atsižvelgti į pagalbos poveikį konkurencijai technologijų rinkose.

⁽⁶⁾ 1977 m. kovo 22 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Iannelli & Volpi SpA prieš Ditta Paolo Meroni* (C-74/76, ECLI:EU:C:1977:51).

⁽⁷⁾ 2005 m. kovo 10 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Laboratoires Fournier SA prieš Direction des vérifications nationales et internationales* (C-39/04, ECLI:EU:C:2005:161).

123. Siekdama įvertinti galimą konkurencijos iškraipymą, t. y. dinaminių paskatų iškraipymą, įtakos rinkoje įgijimą arba išlaikymą, taip pat neveiksmingų rinkos struktūrų išlaikymą, Komisija taikys įvairius kriterijus.

(a) *Dinaminių paskatų iškraipymas*

124. Analizuodama galimą dinaminių paskatų iškraipymą, Komisija atsižvelgs į šiuos veiksnius:

- (i) *rinkos augimą*. Kuo didesnis tikėtinas rinkos augimas ateityje, tuo mažiau tikėtina, kad pagalba neigiamai paveiks konkurentų paskatas, nes išliks daug galimybių plėtoti pelningą verslą;
- (ii) *pagalbos sumą*. Pagalbos priemonių, kurios yra susijusios su didelėmis pagalbos sumomis, daromas išstūmimo poveikis gali būti didesnis. Pagalbos sumos dydis bus vertinamas daugiausia atsižvelgiant į sumą, kurią panašioms projektams išleidžia pagrindiniai rinkos dalyviai;
- (iii) *artimumą rinkai (pagalbos kategoriją)*. Kuo labiau pagalbos priemonė yra orientuota į rinkai artimą veiklą, tuo didesnis gali būti jos daromas išstūmimo poveikis;
- (iv) *atviros atrankos procesą*. Kai pagalba skiriama remiantis skaidriais, objektyviais ir nediskriminaciniais kriterijais, Komisijos vertinimas bus palankesnis;
- (v) *pasitraukimo iš rinkos kliūtis*. Tikimybė, kad konkurentai nepakeis savo investicinių planų ar net padidins jų užmojų, yra didesnė tada, kai esama didelių pasitraukimo iš inovacijų proceso kliūčių. Taip gali būti tuo atveju, kai daugelis konkurentų ankstesnių investicijų neatsiejamos nuo konkrečios MTPI pakraipos;
- (vi) *paskatas konkuruoti dėl būsimos rinkos*. MTPI pagalba gali paskatinti pagalbos gavėjų konkurentus atsisakyti konkuruoti būsimoje rinkoje, kurioje „viskas atitenka nugalėtojui“, kadangi pagalbos teikiami pranašumai (technologijų pažanga, masto ekonomija, tinklo poveikis arba laikas) sumažina jų galimybes potencialiai sėkmingai patekti į tą būsimą rinką;
- (vii) *produktų įvairovę ir konkurencijos intensyvumą*. Kai produktų inovacijos yra labiau orientuotos į įvairių produktų kūrimą (pavyzdžiui, susijusios su atskiromis rūšimis, standartais, technologijomis ar vartotojų grupėmis), poveikio konkurentams tikimybė yra mažesnė. Ta pati padėtis būna ir tuomet, kai rinkoje yra daug veiksmingų konkurentų.

(b) *Įtakos rinkoje įgijimas arba išlaikymas*

125. Komisijai didžiausią susirūpinimą kelia tos MTPI priemonės, kuriomis pagalbos gavėjui suteikiama galimybė stiprinti turimą įtaką esamose produktų rinkose arba ją perkelti į būsimas produktų rinkas. Todėl Komisija vargu ar galės nustatyti konkurencijos problemas, susijusias su įtaka rinkoje tais atvejais, kai pagalbos gavėjui priklauso mažesnė nei 25 % rinkos dalis, ir rinkose, kuriose Herfindahlio ir Hirschmano rinkos koncentracijos indeksas (HHI) nesiekia 2 000.

126. Analizuodama įtaką rinkoje Komisija atsižvelgs į šiuos veiksnius:

- (i) *pagalbos gavėjo įtaką rinkoje ir rinkos struktūrą*. Jei pagalbos gavėjas jau dominuoja produkto rinkoje, šis dominavimas dėl pagalbos priemonės gali sustiprėti, nes dėl jos dar labiau sumažėtų konkurencinis spaudimas, kurį konkurentai gali daryti pagalbą gaunančiai įmonei. Panašiai valstybės pagalbos priemonės gali turėti didelį poveikį oligopolinėse rinkose, kuriose veikia tik keli dalyviai;
- (ii) *patekimo į rinką kliūčių lygį*. MTPI srityje nauji rinkos dalyviai gali susidurti su didelėmis patekimo į rinką kliūtėmis. Jos apima teisines patekimo į rinką kliūtis (visų pirma susijusias su intelektinės nuosavybės teisėmis), su masto ir įvairovės ekonomija susijusias kliūtis, naudojimosi tinklais ir infrastruktūra kliūtis ir kitas strategines patekimo į rinką arba plėtros kliūtis;
- (iii) *pirkėjo galią*. Įmonės įtaką rinkoje taip pat gali riboti pirkėjų padėtis rinkoje. Stiprūs pirkėjai gali trukdyti užimti tvirtą padėtį rinkoje, jeigu yra tikimybė, kad pirkėjai stengsis išsaugoti pakankamą konkurenciją rinkoje;

(iv) *atrankos procesą*. Komisijai gali kelti susirūpinimą pagalbos priemonės, kuriomis sudaromos sąlygos tvirtą padėtį rinkoje užimančioms įmonėms daryti poveikį atrankos procesui, pavyzdžiui, kai jos turi teisę rekomenduoti įmones atrankos procese arba daryti tokį poveikį mokslinių tyrimų kryptį, kuomet be pateisinamos priežasties trukdoma naudotis alternatyviomis galimybėmis.

(c) *Neveiksmingų rinkos struktūrų išlaikymas*

127. Analizuodama rinkos struktūras Komisija atsižvelgs į tai, ar pagalba skiriama rinkose, kurioms būdingi pertekliniai pajėgumai, ar pramonės sektoriuose, kuriuose pastebimas nuosmukis. Tais atvejais, kai rinka yra auganti arba kai tikėtina, kad valstybės pagalba MTPI gali pakeisti bendrą sektoriaus augimo dinamiką arba pirmiausia išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų pėdsaką (pagal komunikatus dėl Europos žaliąjo kurso ir Europos skaitmeninės strategijos), visų pirma dėl naujų technologijų diegimo, pavyzdžiui, siekiant mažinti priklausomybę nuo iškastinio kuro arba skaitmenizuoti gamybą, arba abiejų šių tikslų, nedidinant pajėgumų, tikimybė, kad tokia pagalba sukels abejonių, yra mažesnė.

3.2.5.3.2. Poveikis vietovės pasirinkimui

128. Visų pirma tais atvejais, kai MTPI pagalba yra artima rinkai, kai kuriose teritorijose gali susidaryti palankesnės tolesnės gamybos sąlygos, pirmiausia dėl to, kad dėl pagalbos patiriamos palyginti mažesnės gamybos sąnaudų, arba dėl to, kad gavus pagalbą vykdoma didesnio masto MTPI veikla. Tai gali paskatinti įmones persikelti į tas teritorijas.

129. Poveikis vietovės pasirinkimui taip pat gali būti svarbus mokslinių tyrimų infrastruktūrai bei bandymų ir eksperimentų infrastruktūrai. Jeigu pagalba daugiausia naudojama siekiant pritraukti infrastruktūrą į konkretų regioną kito regiono sąskaita, ji nepadės skatinti tolesnės MTPI veiklos Sąjungoje.

130. Todėl, analizuodama individualią pagalbą, apie kurią būtina pranešti, Komisija atsižvelgs į bet kokius įrodymus, patvirtinančius, kad pagalbos gavėjas apsvarstė alternatyvias vietas.

131. Pagalba, dėl kurios pasikeičia tik MTPI veiklos vieta vidaus rinkoje, o projekto pobūdis, dydis ar taikymo sritis nesikeičia, nebus laikoma suderinama.

3.2.6 *Teigiamo ir neigiamo pagalbos poveikio palyginimas*

132. Komisija įvertina, ar nustatytas neigiamas pagalbos priemonės poveikis konkurencijai ir prekybos sąlygoms nusveria teigiamą planuojamos pagalbos poveikį.

3.2.6.1 *Teigiamo poveikio, į kurį reikia atsižvelgti, nustatymas*

133. Tarp ekonomikos augimo ir MTPI investicijų egzistuoja koreliacija. MTPI veikla didina našumą ir skatina ekonominę plėtrą. Todėl MTPI yra svarbus veiksnys, padedantis Sąjungos įmonėms užtikrinti ekonominę plėtrą kuriant naujus produktus, technologijas, paslaugas arba gamybos procesus, arba abu šiuos dalykus.

134. Investicijos į MTPI yra labai svarbios visų ekonomikos sektorių plėtrai, nes jos glaudžiai susijusios su našumu.

135. Atlikdama pusiausvyros tyrimą Komisija pirmiausia įvertins teigiamą pagalbos poveikį remiamai ekonominei veiklai, deramai atsižvelgdama į MTPI veiklą, kuri bus pradėta vykdyti pasinaudojant konkrečia pagalbos priemone, arba MTPI projekto apimtį, mastą arba įgyvendinimo spartą, kurie taikant pagalbos priemonę padidės.

136. Be to, Komisija taip pat gali įvertinti, ar pagalba lems platesnio masto su MTPI susijusį teigiamą poveikį. Jeigu toks platesnio masto poveikis atitinka poveikį, įtvirtintą tokiose Sąjungos politikos priemonėse, kaip komunikatai dėl naujos Europos mokslinių tyrimų ir inovacijų erdvės, Europos žaliojo kurso, Europos skaitmeninės strategijos ir naujos Europos pramonės strategijos, tuomet galima daryti prielaidą, kad su tokiais Sąjungos politikos priemonėmis suderinama MTPI pagalba turi tokį platesnio masto teigiamą poveikį.
137. Komisija pripažįsta, kad siekiant remti ir spartinti MTPI veiklą, susijusią su ypatingos svarbos technologijomis, kurios, įdiegtos rinkoje, palengvintų skaitmeninę Sąjungos pramonės pertvarką ir Sąjungos perėjimą prie nulinio arba mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikos, taip pat prie žiedinės ir nulinės taršos ekonomikos, kurioje užtikrinama gamtinio kapitalo apsauga, reikia tiek privačiųjų, tiek viešųjų investicijų. Komisija palankiai vertina valstybių narių remiamą MTPI veiklą, atitinkančią Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2020/852 ⁽⁷⁸⁾, kuriame pateikiama viena iš galimų metodikų, kaip nustatyti aplinkos atžvilgiu tvarios ekonominės veiklos technologijų, produktų ar kitų sprendimų MTPI veiklą.
138. Valstybės narės, ketinančios skirti valstybės pagalbą MTPI, turi tiksliai apibrėžti siekiamą tikslą ir ypač paaiškinti, kaip priemone ketinama skatinti MTPI veiklą. Jei priemonės bendrai finansuojamos iš Europos struktūrinių ir investicijų fondų, valstybės narės gali remtis atitinkamose veiksmų programose pateikta argumentacija.
139. Komisija palankiai vertina pagalbos priemones, kurios yra neatsiejama visapusiškos programos arba veiksmų plano, kuriais siekiama skatinti MTPI veiklą arba pažangiosios specializacijos strategijas, dalis ir kurios grindžiamos griežtais panašių ankstesnių pagalbos priemonių vertinimais, įrodančiais jų veiksmingumą.
140. Kiek tai susiję su valstybės pagalba, skiriama projektams arba veiklai, kuriuos taip pat tiesiogiai arba netiesiogiai finansuoja Sąjunga, t. y. Komisija, jos vykdomosios įstaigos, bendrosios įmonės, įsteigtos pagal Sutarties 185 ir 187 straipsnius, arba bet kurios kitos įgyvendinančios įstaigos, kuriose Sąjungos finansavimas nėra tiesiogiai arba netiesiogiai kontroliuojamas valstybės narės, Komisija laikysis nuomonės, kad susijęs teigiamas poveikis yra nustatytas.

3.2.6.1.1. Papildomi aspektai, susiję su individualia pagalba

141. Siekdamas įrodyti, kad individualia pagalba, kuriai taikoma pareiga pranešti (toliau – individuali pagalba, apie kurią būtina pranešti), prisidedama prie didesnio MTPI veiklos masto, valstybės narės kartu su kitais susijusiais kiekybiniais arba kokybiniais elementais gali taikyti šiuos rodiklius:
- projekto apimties padidėjimą*: visų projekto išlaidų padidėjimą (nesumažinant pagalbos gavėjo išlaidų, palyginti su išlaidomis, kurias jis patirtų be pagalbos); MTPI veiklai skirtų darbuotojų skaičiaus padidėjimą;
 - masto padidėjimą*: tikėtinų projekto įgyvendinimo rezultatų skaičiaus padidėjimą; projekto užmojų padidėjimą, kurį rodytų didesnis dalyvaujančių partnerių skaičius; tarpvalstybinės MTPI veiklos masto padidėjimą; didesnę mokslinio arba technologinio proveržio tikimybę arba didesnę nesėkmės riziką (ypač susijusią su ilgalaikiu projekto pobūdžiu ir abejonėmis dėl jo rezultatų);
 - spartos didėjimą*: projektui užbaigti reikia mažiau laiko, palyginti su laiku, kurio reikėtų tam pačiam projektui užbaigti, jei jis būtų vykdomas be pagalbos;
 - išleidžiamos bendros sumos padidėjimą*: pagalbos gavėjo bendrų MTPI veiklos išlaidų padidėjimą absoliučiajame verte arba skaičiuojant kaip apyvartos dalį; numatyto projekto biudžeto pokyčius (atitinkamai nesumažinant kitų projektų biudžeto).

⁽⁷⁸⁾ 2020 m. birželio 18 d. Reglamentas (ES) 2020/852 dėl sistemos tvariam investavimui palengvinti sukūrimo, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2019/2088 (OL L 198, 2020 6 22, p. 13).

142. Siekdamą padaryti išvadą, kad pagalba padeda didinti MTPI veiklos mastą Sąjungoje, Komisija atsižvelgs ne tik į grynąjį MTPI veiklos, kurią vykdo įmonė, masto padidėjimą, bet ir į tai, kaip pagalba prisidedama prie bendro MTPI veiklos išlaidų padidėjimo atitinkamame sektoriuje, tarpvalstybinės MTPI veiklos masto padidėjimo Sąjungoje, taip pat prie Sąjungos padėties, susijusios su MTPI, gerinimo tarptautiniu mastu. Bus palankiai vertinamos pagalbos priemonės, kurių atžvilgiu numatyta atlikti viešai skelbsimą jų teigiamo poveikio *ex post* vertinimą.

3.2.6.2. Teigiamo ir neigiamo pagalbos poveikio pusiausvyros vertinimas

143. Galiausiai, Komisija įvertins nustatyto neigiamo pagalbos priemonės poveikio – konkurencijos iškraipymo ir poveikio valstybių narių tarpusavio prekybai (žr. 3.2.1–3.2.5 skirsnius) – ir teigiamo planuojamos pagalbos (žr. 3.2.6.1 skirsnį) poveikio ekonominės veiklos plėtrai ir Sąjungos ekonomikai ar visuomenei (arba joms abiem) pusiausvyrą ir padarys išvadą dėl pagalbos priemonės suderinamumo su vidaus rinka tik tuo atveju, kai teigiamas poveikis nusvers neigiamą.

144. Tais atvejais, kai siūloma priemonė tinkamu ir proporcingu būdu nesprenžia aiškiai nustatytos rinkos nepakankamumo problemos, neigiamas iškreipiamasis poveikis konkurencijai greičiausiai nusvers teigiamą priemonės poveikį, todėl tikėtina, kad Komisija padarys išvadą, kad siūloma pagalbos priemonė yra nesuderinama.

145. Be to, vertinant bendrą tam tikrų kategorijų pagalbos schemų pusiausvyrą gali būti taikomas reikalavimas atlikti bendro jų poveikio *ex post* vertinimą, nurodytą 4 skirsnyje. Tokiais atvejais Komisija gali apriboti tų schemų taikymo trukmę iki ketverių metų ar trumpesnio laikotarpio, numatydamą galimybę vėliau dar kartą pranešti apie jų taikymo pratęsimą.

4. Vertinimas

146. Siekdamą papildomai užtikrinti, kad konkurencijos ir prekybos iškraipymas būtų ribotas, Komisija gali reikalauti, kad būtų atliekamas 147 punkte nurodytų pagalbos schemų *ex post* vertinimas. Bus vertinamos tos schemas, kurių iškraipomasis poveikis konkurencijai ir prekybai gali būti itin didelis, t. y. kurios gali stipriai apriboti ar iškraipyti konkurenciją, jei jų įgyvendinimas nebus laiku peržiūrėtas.

147. Gali būti reikalaujama atlikti schemų, kurių pagalbos biudžetas yra didelis arba kurios pasižymi naujomis charakteristikomis, *ex post* vertinimą, arba tais atvejais, kai numatomi reikšmingi rinkos, technologijų ar reguliavimo pokyčiai. Bet kuriuo atveju reikės įvertinti schemas, kurių valstybės pagalbos biudžetas bet kuriais metais viršija 150 mln. EUR arba 750 mln. EUR per visą jų įgyvendinimo laikotarpį, t. y. bendrą schemas ir bet kurios ankstesnės schemas, kurios tikslas ir geografinė vietovė yra panašūs, taikymo laikotarpį, pradedant nuo 2022 m. sausio 1 d. Atsižvelgiant į vertinimo tikslus ir siekiant išvengti valstybėms narėms tenkančios neproporcingos naštos, *ex post* vertinimas reikalingas tik pagalbos schemoms, kurių bendra trukmė, pradedant nuo 2022 m. sausio 1 d., viršija trejus metus.

148. Reikalavimas atlikti *ex post* vertinimą gali būti netaikomas pagalbos schemoms, taikomoms iškart po schemas, kurios tikslas ir geografinė vietovė yra panašios ir kuri buvo įvertinta, dėl kurios pagal Komisijos patvirtintą vertinimo planą parengta galutinė vertinimo ataskaita ir dėl kurios nebuvo jokių neigiamų išvadų. Tais atvejais, kai schemas galutinė vertinimo ataskaita neatitinka patvirtinto vertinimo plano, ta schema turi būti nedelsiant sustabdoma.

149. Atliekant vertinimą turėtų būti siekiama patikrinti, ar pasitvirtino schemas suderinamumą pagrindžiančios prielaidos ir ar laikomasi suderinamumo sąlygų, visų pirma patikrinti pagalbos priemonės būtinumą ir veiksmingumą, atsižvelgiant į jos bendruosius ir specialiuosius tikslus. Be to, atliekant vertinimą turėtų būti įvertintas schemas poveikis konkurencijai ir prekybai.

150. Pagalbos schemų, kurioms taikomas 147 punkte nustatytas reikalavimas atlikti vertinimą, atveju valstybės narės turi toliau nurodyta tvarka pateikti vertinimo plano projektą, kuris sudarys neatskiriama Komisijos atliekamo schemas vertinimo dalį:

- (a) kartu su pagalbos schema, jei jos valstybės pagalbos biudžetas bet kuriais metais viršija 150 mln. EUR arba 750 mln. EUR per visą jos įgyvendinimo laikotarpį;

- (b) per 30 darbo dienų nuo reikšmingo pakeitimo, dėl kurio schemos biudžetas padidėjo ir viršija 150 mln. EUR bet kuriais metais arba 750 mln. EUR per visą schemos įgyvendinimo laikotarpį;
- (c) per 30 darbo dienų nuo pagal schemą patirtų bet kuriais metais 150 mln. EUR viršijančių išlaidų užregistravimo oficialiojoje apskaitoje.
151. Vertinimo plano projektas turi atitikti Komisijos nustatytus bendruosius metodinius principus ⁽⁷⁹⁾. Valstybės narės turi paskelbti Komisijos patvirtintą vertinimo planą.
152. *Ex post* vertinimą turi atlikti nuo pagalbą teikiančios institucijos nepriklausantis ekspertas, remdamasis vertinimo planu. Turi būti parengta kiekvieno vertinimo bent viena tarpinė ir viena galutinė vertinimo ataskaita. Valstybės narės turi paskelbti abi ataskaitas.
153. Galutinė vertinimo ataskaita turi būti pateikta Komisijai likus pakankamai laiko tam, kad būtų galima įvertinti galimybę pratęsti pagalbos schemos galiojimą, tačiau ne vėliau nei likus 9 mėnesiams iki jos galiojimo pabaigos. Schemų, kurioms vertinimo reikalavimas taikomas per paskutinius dvejus jų įgyvendinimo metus, atveju tas laikotarpis gali būti sutrumpintas. Tikslus kiekvieno vertinimo mastas ir tvarka bus nustatyti sprendime, kuriuo tvirtinama pagalbos schema. Pranešime apie bet kokią paskesnę pagalbos priemonę, kuria siekiama panašaus tikslo, turi būti apibūdinta, kaip buvo atsižvelgta į vertinimo rezultatus.

5. Ataskaitų teikimas ir stebėseną

154. Pagal Tarybos reglamentą (EB) Nr. 2015/1589 ⁽⁸⁰⁾ ir Komisijos reglamentą (EB) Nr. 794/2004 ⁽⁸¹⁾ valstybės narės turi teikti metines ataskaitas Komisijai.
155. Valstybės narės privalo vesti išsamią apskaitą, susijusią su visomis pagalbos priemonėmis. Į tokius duomenis turi būti įtraukta visa informacija, būtina nustatyti, kad tenkinamos tinkamų finansuoti išlaidų ir didžiausio pagalbos intensyvumo sąlygos. Tie duomenys turi būti saugomi dešimt metų nuo pagalbos skyrimo dienos ir Komisijos prašymu pateikiami jai.

6. Taikymas

156. Komisija, vertindama visos MTPI pagalbos, apie kurią pranešta ir dėl kurios ji turi priimti sprendimą po 2022 m. spalio 19 d., suderinamumą, vadovausis šiame komunikate nustatytais principais ir gairėmis. Neteisėta MTPI pagalba bus vertinama pagal pagalbos skyrimo dieną galiojusias taisykles.
157. Pagal Sutarties 108 straipsnio 1 dalį, Komisija siūlo valstybėms narėms prireikus iš dalies pakeisti esamas MTPI pagalbos schemas siekiant užtikrinti, kad jos ne vėliau kaip per 6 mėnesius nuo šios sistemos įsigaliojimo atitiktų šią sistemą.
158. Valstybių narių prašoma per du mėnesius nuo šios sistemos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* dienos pranešti apie savo aiškų besąlyginį pritarimą 157 punkte nurodytoms atitinkamoms priemonėms. Nesulaukusi kurios nors valstybės narės atsakymo, Komisija laikys, kad ta valstybė narė pasiūlytoms priemonėms nepitaria.

⁽⁷⁹⁾ Komisijos tarnybų darbinis dokumentas „Bendra valstybės pagalbos vertinimo metodika“, Briuselis, 2014 m. gegužės 28 d. (SWD (2014) 179 final, arba jį pakeitę dokumentai).

⁽⁸⁰⁾ 2015 m. liepos 13 d. Tarybos reglamentas (ES) 2015/1589, nustatantis išsamias Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 108 straipsnio taikymo taisykles (OL L 248, 2015 9 24, p. 9).

⁽⁸¹⁾ 2004 m. balandžio 21 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 794/2004, įgyvendinantis Tarybos reglamentą (EB) Nr. 659/1999, nustatantį išsamias EB sutarties 93 straipsnio taikymo taisykles (OL L 140, 2004 4 30, p. 1).

7. Peržiūra

159. Komisija gali nuspręsti bet kuriuo metu peržiūrėti arba iš dalies pakeisti šią sistemą, jei tai reikalinga dėl priežasčių, susijusių su konkurencijos politika, arba siekiant atsižvelgti į kitas Sąjungos politikos sritis ir tarptautinius įsipareigojimus, arba dėl kitų pagrįstų priežasčių.
-

I PRIEDAS

Tinkamos finansuoti išlaidos

Pagalba MTP projektams	<ul style="list-style-type: none"> (a) Išlaidos personalui: išlaidos projektui vykdyti įdarbintiems tyrėjams, technikams ir kitiems pagalbiniais darbuotojams; (b) išlaidos priemonėms ir įrangai, atsižvelgiant į mastą ir laikotarpį, kuriuo jos naudojamos projektui. Jei šios priemonės ir įranga nenaudojamos visą projekto vykdymo laikotarpį, tinkamomis finansuoti laikomos tik tos nusidėvėjimo išlaidos, kurios susidaro projekto vykdymo metu ir yra apskaičiuotos pagal gerąją apskaitos praktiką; (c) išlaidos pastatams ir žemei, atsižvelgiant į mastą ir laikotarpį, kuriuo jie naudojami projektui. Tinkamomis finansuoti laikomos tik tos su pastatais susijusios nusidėvėjimo išlaidos, kurios atitinka projekto trukmę ir yra apskaičiuotos pagal gerąją apskaitos praktiką. Tinkamas finansuoti išlaidas žemei sudaro komercinio sandorio arba faktinės kapitalo sąnaudos; (d) pagal sutartis vykdomų mokslinių tyrimų, žinių ir patentų, perkamų arba išsigyjamų pagal licenciją iš išorės šaltinių įprastomis rinkos sąlygomis, išlaidos, taip pat konsultavimo ir lygiaverčių paslaugų, naudojamų tik projekto veiklai, išlaidos; (e) papildomos pridėtinės išlaidos, tiesiogiai patirtos vykdant projektą; (f) kitos veiklos išlaidos, įskaitant išlaidas medžiagoms, atsargoms ir panašioms produktams, tiesiogiai patirtos vykdant projektą; (g) konkrečiai sveikatos priežiūros požiūriu svarbių / su sveikatos priežiūra susijusių MTP projektų atveju ⁽¹⁾: visos išlaidos, būtinos MTP projektui jo vykdymo laikotarpiu, be kita ko, išlaidos personalui, išlaidos skaitmeninei ir kompiuterinei įrangai, diagnostikos priemonėms, duomenų rinkimo ir apdorojimo priemonėms, MTP paslaugoms, ikiklinikiniams ir klinikiniams tyrimams (I–IV tyrimų etapai); IV etapo tyrimai yra tinkami finansuoti, jei jie sudaro sąlygas tolesnei mokslinei ar technologinei pažangai.
Pagalba galimybių studijoms	Studijos išlaidos.
Mokslinių tyrimų infrastruktūros statymo ir atnaujinimo pagalba	Investicinės išlaidos, susijusios su materialiuoju ir nematerialiuoju turtu.
Bandyimų ir eksperimentų infrastruktūros statymo ir atnaujinimo pagalba	Investicinės išlaidos, susijusios su materialiuoju ir nematerialiuoju turtu.
Inovacijų pagalba MVĮ	<ul style="list-style-type: none"> a) Patentų ir kito nematerialiojo turto gavimo, patvirtinimo ir apsaugos išlaidos; b) mokslinių tyrimų ir žinių sklaidos organizacijos arba didelės įmonės aukštos kvalifikacijos darbuotojų, kurie atlikdami naujai sukurtas pareigas pagalbą gaunančioje įmonėje vykdo MTTP veiklą, bet nepakeičia kitų darbuotojų, delegavimo išlaidos; c) inovacijų konsultacinių paslaugų ir paramos paslaugų išlaidos.
Procesų ir organizacinių inovacijų diegimo pagalba	<ul style="list-style-type: none"> a) Išlaidos projektui vykdyti įdarbintam personalui; b) išlaidos priemonėms ir įrangai, atsižvelgiant į mastą ir laikotarpį, kuriuo jos naudojamos projektui. Jei šios priemonės ir įranga nenaudojamos visą projekto vykdymo laikotarpį, tinkamomis finansuoti laikomos tik tos nusidėvėjimo išlaidos, kurios susidaro projekto vykdymo metu ir yra apskaičiuotos pagal gerąją apskaitos praktiką;

	<p>c) išlaidos pastatams ir žemei, atsižvelgiant į mastą ir laikotarpį, kuriuo jie naudojami projektui. Tinkamomis finansuoti laikomos tik tos su pastatais susijusios nusidėvėjimo išlaidos, kurios atitinka projekto trukmę ir yra apskaičiuotos pagal gerąją apskaitos praktiką. Tinkamas finansuoti išlaidas žemei sudaro komercinio sandorio arba faktinės kapitalo sąnaudos;</p> <p>d) išlaidos pagal sutartis vykdomiems moksliniams tyrimams, žinioms ir patentams, perkamiems arba įsigijamiems pagal licenciją iš išorės šaltinių įprastomis rinkos sąlygomis, taip pat konsultavimo ir lygiaverčių paslaugų, naudojamų vien projektui, išlaidos;</p> <p>e) papildomos pridėtinės išlaidos, tiesiogiai patirtos vykdant projektą;</p> <p>f) kitos veiklos išlaidos, įskaitant išlaidas medžiagoms, atsargoms ir panašioms produktams, tiesiogiai patirtos vykdant projektą.</p>
Pagalba inovacijų klasteriams	
Investicinė pagalba	Investicinės išlaidos, susijusios su materialiuoju ir nematerialiuoju turtu.
Veiklos pagalba	<p>Išlaidos personalui ir administracinės išlaidos (įskaitant pridėtines išlaidas), susijusios su:</p> <p>(a) klasterio veiklos skatinimu siekiant palengvinti bendradarbiavimą, dalijimąsi informacija ir specializuotą ir prie kliento poreikių pritaikytą verslo rėmimo paslaugų teikimą arba nukreipimą;</p> <p>(b) klasterio rinkodara siekiant padidinti naujų įmonių ir organizacijų dalyvavimą ir padidinti klasterio matomumą;</p> <p>(c) klasterio įrenginių valdymu ir</p> <p>(d) mokymo programų, seminarų ir konferencijų organizavimu, siekiant remti dalijimąsi žiniomis, ryšių užmezgimą ir tarpvalstybinį bendradarbiavimą.</p>

(¹) Sveikatos priežiūros požiūriu svarbūs / su sveikatos priežiūra susiję moksliniai tyrimai apima vakcinų, vaistinių preparatų ir gydymo priemonių, medicinos priemonių, ligoninių ir medicinos reikmenų, dezinfekavimo priemonių, apsauginių drabužių ir priemonių mokslinius tyrimus, taip pat susijusių procesų pertvarkymo siekiant veiksmingos reikiamų produktų gamybos mokslinius tyrimus.

II PRIEDAS

Didžiausias pagalbos intensyvumas

	Mažoji įmonė	Vidutinė įmonė	Didelė įmonė
Pagalba MTP projektams			
Fundamentiniai tyrimai	100 %	100 %	100 %
Pramoniniai tyrimai	70 %	60 %	50 %
— jei veiksmingai bendradarbiauja įmonės arba įmonės (didelių įmonių atveju bendradarbiavimas turi būti tarpvalstybinis arba bent su viena MVĮ) ir mokslinių tyrimų organizacijos arba	80 %	75 %	65 %
— jei vykdoma plati rezultatų sklaida arba			
— jei MTP projektas vykdomas remiamuose regionuose, tenkinančiuose Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkto sąlygas, arba	75 % arba 80 %	65 % arba 75 %	55 % arba 65 %
— jei MTP projektas vykdomas remiamuose regionuose, tenkinančiuose Sutarties 107 straipsnio 3 dalies a punkto sąlygas			
Eksperimentinė plėtra	45 %	35 %	25 %
— jei veiksmingai bendradarbiauja įmonės arba įmonės (didelių įmonių atveju bendradarbiavimas turi būti tarpvalstybinis arba bent su viena MVĮ) ir mokslinių tyrimų organizacijos arba	60 %	50 %	40 %
— jei vykdoma plati rezultatų sklaida arba			
— jei MTP projektas vykdomas remiamuose regionuose, tenkinančiuose Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkto sąlygas, arba	50 % arba 60 %	40 % arba 50 %	30 % arba 40 %
— jei MTP projektas vykdomas remiamuose regionuose, tenkinančiuose Sutarties 107 straipsnio 3 dalies a punkto sąlygas			
Pagalba galimybių studijoms	70 %	60 %	50 %
— remiamuose regionuose, tenkinančiuose Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkto sąlygas, arba	75 % arba	65 % arba	55 % arba
— remiamuose regionuose, tenkinančiuose Sutarties 107 straipsnio 3 dalies a punkto sąlygas	80 %	75 %	65 %
Mokslinių tyrimų infrastruktūros statymo ir atnaujinimo pagalba	50 %	50 %	50 %
— jei viešąjį finansavimą teikia bent dvi valstybės narės arba	60 %	60 %	60 %
— jei mokslinių tyrimų infrastruktūra įvertinta ir atrinkta ES lygmeniu			
Bandymų ir eksperimentų infrastruktūros statymo ir atnaujinimo pagalba	45 %	35 %	25 %
— jei viešąjį finansavimą teikia bent dvi valstybės narės arba jei bandymų ir eksperimentų infrastruktūra įvertinta ir atrinkta ES lygmeniu ir (arba)	55 %	45 %	35 %
— jei bandymų ir eksperimentų infrastruktūra teikia paslaugas daugiausia MVĮ (tam tikslui skiria bent 80 % savo pajėgumo)	60 % (55 + 5) arba 50 % (45 + 5)	50 % (45 + 5) arba 40 % (35+5)	40 % (35+5) arba 30 % (25+5)

	Mažoji įmonė	Vidutinė įmonė	Didelė įmonė
Inovacijų pagalba MVĮ	50 %	50 %	-
Procesų ir organizacinių inovacijų diegimo pagalba — pagalba didelėms įmonėms teikiama, jei veiksmingai bendradarbiaujama bent su viena MVĮ	50 %	50 %	15 %
Pagalba inovacijų klasteriams			
Investicinė pagalba	50 %	50 %	50 %
— remiamuose regionuose, tenkinančiose Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkto sąlygas, arba	55 % arba	55 % arba	55 % arba
— remiamuose regionuose, tenkinančiose Sutarties 107 straipsnio 3 dalies a punkto sąlygas	65 %	65 %	65 %
Veiklos pagalba	50 %	50 %	50 %